

**T.C.
İSTANBUL GEDİK ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ**

**BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİ VE BEDEN EĞİTİMİ
ÖRENCİLERİ ARASINDAKİ FİZİKSEL OKURYAZARLIĞA
DAİR FARKLILIKLAR**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hatice Büşra ERDEM

Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Anabilim Dalı

Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Tezli Yüksek Lisans Programı

**ŞUBAT 2024
İSTANBUL**

T.C.
İSTANBUL GEDİK ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

**BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİ VE BEDEN EĞİTİMİ
ÖĞRENCİLERİ ARASINDAKİ FİZİKSEL OKURYAZARLIĞA
DAİR FARKLILIKLAR**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Hatice Büşra ERDEM
(200008002)
(0000-0002-0892-481X)**

Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Anabilim Dalı

Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Tezli Yüksek Lisans Programı

Tez Danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi Fahimeh HASSANİ

İstanbul 2024

T.C.
İSTANBUL GEDİK ÜNİVERSİTESİ
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü

Jüri Tez Onay Formu

08.02.2024

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ

Bu çalışma 08.02.2024 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Anabilim Dalı, Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri (Tezli Yüksek Lisans) Programı Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

TEZ JÜRİSİ

Dr. Öğr. Üyesi Fahimeh HASSANİ

Danışman

İstanbul Gedik Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Merve BAL

Üye (İmza)

İstanbul Gedik Üniversitesi

Prof. Dr. Yavuz TAŞKIRAN

Üye (İmza)

İstanbul Rumeli Üniversitesi

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum “Beden Eğitimi Öğretmenleri ve Beden Eğitimi Öğrencileri Arasındaki Fiziksel Okuryazarlığa Dair Farklılıklar” adlı çalışmanın, tezin proje safhasından sonuçlanmasına kadarki bütün süreçlerde bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurulmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin Bibliyografya’da gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve onurumla beyan ederim (08/02/2024).

Hatice Büşra ERDEM

Fedakar Anneme ve beni yetiştiren saygıdeğer hocalarıma

İthafen,

ÖNSÖZ

Çalışmalarım süresince bilgi ve tecrübelerinden yararlandığım, her türlü desteğini gördüğüm değerli hocam ve tez danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Fahimeh HASSANİ'ye, çalışmama katkıda bulunan katılımcılara ve ders süresince desteğini gördüğüm tüm hocalarıma içtenlikle teşekkür ederim.

Şubat 2024

Hatice Büşra ERDEM

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
ÖNSÖZ.....	v
İÇİNDEKİLER	vi
KISALTMALAR	viii
ÇİZELGE LİSTESİ.....	ix
ŞEKİL LİSTESİ.....	x
ÖZET.....	xi
ABSTRACT	xii
1. GİRİŞ	1
1.1 Araştırmanın Amacı	3
1.2 Araştırma Soruları	3
1.3 Araştırmanın Önemi	3
1.4 Araştırmanın Varsayımları	3
1.5 Araştırmanın Sınırlılıkları	4
1.6 Tanımlar	4
2. GENEL BİLGİLER.....	5
2.1 Eğitim ve Öğretim	5
2.1.1 Beden eğitimi.....	6
2.1.2 Spor.....	6
2.1.3 Beden eğitimi ve spor öğretmeni.....	7
2.2 Okuryazarlık.....	8
2.2.1 Okuryazarlık kavramı	8
2.2.2 Okuryazarlıkta yeterlik ve boyutları.....	9
2.3 Fiziksel Okuryazarlık	9
2.3.1 Fiziksel okuryazarlık kavramı	10
2.3.2 Fiziksel okuryazarlık kavramının gelişimi	11
2.3.3 Fiziksel okuryazarlığa sahip birey özellikleri.....	12
2.3.4 Fiziksel okuryazarlığın değerlendirilmesi	13
2.3.5 Fiziksel okuryazarlık ve beden eğitimi ve spor öğretmeni.....	15
2.4 İlgili Araştırmalar	16
3. YÖNTEM.....	21
3.1 Araştırmanın Konusu	21
3.2 Veri Toplama Araçları	21
3.3 Veri Toplama Süreci	21
3.4 Çalışmanın Tipi, Evreni ve Örneklemi	22
3.5 Katılımcıların Sosyo-Demografik Özelliklerine Yönelik Verdiği Cevapların Dağılımı	22
3.6 Verilerin Analizi.....	23
3.7 Normalik Analizi.....	23
3.8 Güvenirlilik Analizi.....	24
4. BULGULAR.....	26

4.1 Beden Eğitimi Öğretmen Adayları, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Algılanan Beden Okuryazarlığı Ölçeğine Vermiş Oldukları Cevapların Ortalamaları Arasındaki Farklılığa İlişkin Bulgular	26
4.2 Beden Eğitimi Öğretmen Adayları, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Cinsiyet Durumu ile Algılanan Beden Okuryazarlığı Ölçeği Ortalamaları Arasındaki Farklılığa İlişkin Bulgular.....	29
4.3 Beden Eğitimi Öğretmen Adayları, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Algılanan Beden Okuryazarlığı Ölçeğine Ortalamaları Arasındaki Farklılığa İlişkin Bulgular	30
5. TARTIŞMA VE SONUÇ	32
KAYNAKLAR	36
EKLER.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
ÖZGEÇMİŞ.....	42

KISALTMALAR

DPT	: Devlet Planlama Teşkilatı
IPLA	: International Physical Literacy Association (Uluslararası Fiziksel Okuryazarlık Birliği)
MEB	: Millî Eğitim Bakanlığı
TDK	: Türk Dil Kurumu
UNESCO	: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü)

ÇİZELGE LİSTESİ

	<u>Sayfa</u>
Çizelge 3.1: Katılımcıların Kişisel Özelliklerine Göre Dağılımları	22
Çizelge 3.2: Çalışmada Yer Alan Sürekli Değişkenlere Ait Normal Dağılım Çizelgesi	24
Çizelge 3.3: Değişkenlere Yönelik Güvenirlilik Analizi Sonuçları.....	25
Çizelge 4.1: Beden Eğitimi Öğretmen Adayları, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Algılanan Beden Okuryazarlığı Ölçeğine Vermiş Oldukları Cevapların Ortalamaları Arasındaki Farklılığa İlişkin t-Testi Sonuçları.....	26
Çizelge 4.2: Beden Eğitimi Öğretmen Adayları, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Cinsiyet Durumu ile Algılanan Beden Okuryazarlığı Ölçeği Ortalamaları Arasındaki Farklılığa İlişkin t-Testi Sonuçları.....	29
Çizelge 4.3: Beden Eğitimi Öğretmen Adayları, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Algılanan Beden Okuryazarlığı Ölçeği Arasındaki Farklılığa İlişkin t-Testi Sonuçları	31

ŞEKİL LİSTESİ

Sayfa

Şekil 2.1: Fiziksel Okuryazarlığın Unsurları	14
---	----

BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİ VE BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRENCİLERİ ARASINDAKİ FİZİKSEL OKURYAZARLIĞA DAİR FARKLILIKLAR

ÖZET

Modern yaşam tarzıyla artan hareketsizlik, fiziksel aktivitenin teşvik edilmesini ve desteklenmesini daha da önemli hale getirmiştir. Metabolik hastalıkların, obezitenin ve bunlara bağlı sağlık sorunlarının artışı, fiziksel eğitim ve spor öğretim programlarının şekillendirilmesinde etkili olmuştur. Fiziksel aktiviteye katılımın artırılması ve yaygınlaştırılmasında, bireylerin ve toplumların ilgili bilgiye, motivasyona ve yeterliğe sahip olmaları önemlidir. Bu bağlamda, fiziksel aktiviteye katılım, fiziksel okuryazarlık kavramı ile ölçülmekte ve bireylerin bu alandaki bilgi, beceri ve motivasyonları değerlendirilmektedir. Fiziksel okuryazarlığın artırılması sürecinde ise bu kavramın doğru anlaşılması ve uygulanması kritik öneme sahiptir. Bu çalışmada; beden eğitimi öğretmen adayı ile beden eğitimi öğretmenlerinin fiziksel okuryazarlık düzeylerinin ve farklılıkların belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada; kartopu örnekleme yöntemiyle seçilen, 100 beden eğitimi öğretmen adayı ile 100 beden eğitimi ve spor öğretmeni olmak üzere toplamda 200 kişiden, kişisel bilgi formu ve Algılanan Fiziksel Okuryazarlık Ölçeği ile veri toplanmıştır. Toplanan verilerle; frekans (f), yüzde (%), ortalama ($\bar{X}$), standart sapma (SS), minimum ve maksimum değerler, normallik analizi, güvenilirlik analizi ve t-testi yapılmıştır. Çalışma sonucunda; beden eğitimi öğretmen adayları ile öğretmenleri arasında algılanan fiziksel okuryazarlık düzeylerinde istatistiksel olarak anlamlı farklar olduğunu sonucuna ulaşılmıştır. Genel olarak, öğretmenlerin fiziksel okuryazarlık puanları öğretmen adaylarına kıyasla daha yüksektir. Ölçeğin alt boyutlarına göre sonuçlar değerlendirildiğinde; Kendilik hissi ve kendine güven alt boyutu ile iletişim alt boyutunda, istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunduğu; her iki alt boyutta da öğretmenlerin daha yüksek seviyede oldukları belirlenmiştir. Bilgi ve anlayış alt boyutunda ise istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Ölçek maddeleri incelendiğinde, beden eğitimi öğretmen adaylarının; yeterli temel hareket becerilerine sahip olma, spor yapmayı yaşam boyu sürecek bir alışkanlık haline getirme ve yaşam boyu spor anlayışına sahip olma maddelerinde daha yüksek ortalamalar elde ettikleri görülmüştür. Buna karşın, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin ise; öğrenilmiş motor becerileri diğer fiziksel aktivitelerde uygulayabilme, beden eğitimi konusundaki bilgileri uzun dönemde uygulayabilme, fiziksel uygunluk için öz yönetim becerilerine sahip olma, daha sağlıklı olmak için spor yapmaya istekli olma, güçlü iletişim becerilerine sahip olma ve güçlü sosyal becerilere sahip olma maddelerinde daha yüksek ortalama puanlar elde etmişlerdir. Cinsiyete göre yapılan analizde; kadın öğretmen ve öğretmen adayları arasında Algılanan Fiziksel Okuryazarlık, kendilik hissi ve kendine güven ile İletişim alt boyutlarında öğretmenler lehine anlamlı puan farkları bulunmuştur. Bilgi ve anlayış ile kategorilerinde ise anlamlı fark bulunmamaktadır. Erkek öğretmen ve öğretmen adayları arasında ise ölçek geneli ve tüm alt boyutlarda anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Anahtar Kelimeler: *Fiziksel okuryazarlık, beden eğitimi, beden eğitimi öğretmeni, beden eğitimi öğretmen adayı.*

DIFFERENCES IN PHYSICAL LITERACY BETWEEN PHYSICAL EDUCATION TEACHERS AND PHYSICAL EDUCATION STUDENTS

ABSTRACT

Increasing inactivity with modern lifestyle has made the promotion and support of physical activity even more important. The increase in metabolic diseases, obesity and related health problems has been effective in shaping physical education and sports curricula. It is important that individuals and societies have the relevant knowledge, motivation and competence in increasing and expanding participation in physical activity. In this context, participation in physical activity is measured by the concept of Physical Literacy and individuals' knowledge, skills and motivation in this field are evaluated. In the process of increasing physical literacy, it is critical to understand and apply this concept correctly. In this study, it was aimed to determine the physical literacy levels and differences between sport sciences faculty students and physical education teachers. In the study, data were collected from a total of 200 people, 100 physical education and sport sciences students and 100 physical education and sport teachers, selected by snowball sampling method, with personal information form and Perceived Physical Literacy Scale. Frequency (f), percentage (%), mean ($\bar{X}$), standard deviation (SD), minimum and maximum values, normality analysis, reliability analysis and t-test were performed with the collected data. As a result of the study, it was concluded that there were statistically significant differences in perceived physical literacy levels between physical education and sport sciences students and teachers. In general, the physical literacy scores of teachers were higher than those of students. When the results were evaluated according to the sub-dimensions of the scale; it was determined that there was a statistically significant difference in the sub-dimension of self-feeling and self-confidence and in the sub-dimension of communication; teachers were at a higher level in both sub-dimensions. There was no statistically significant difference in the knowledge and understanding sub-dimension. When the items of the scale were analysed, it was seen that physical education and sport sciences students obtained higher averages in the items of having sufficient basic movement skills, making sport a lifelong habit and having a lifelong understanding of sport. On the other hand, physical education and sport teachers obtained higher mean scores in the items of being able to apply learnt motor skills in other physical activities, being able to apply knowledge about physical education in the long term, having self-management skills for physical fitness, being willing to do sports to be healthier, having strong communication skills and having strong social skills. In the analysis according to gender, significant score differences were found between female teachers and students in favour of teachers in the sub-dimensions of Perceived Physical Literacy, sense of self and self-confidence and Communication. There were no significant differences in the categories of knowledge and understanding. No significant difference was found between male teachers and students in the overall scale and all sub-dimensions.

Keywords: *physical literacy, physical education, physical education teacher, sports science student*

1. GİRİŞ

Okuryazarlık kavramı en genel ifade ile alfabe ile yazılı metinleri okuma kabiliyeti ve yazabilme durumu olarak ifade edilebilir (Reinking, 1994). Okuryazarlığın günümüzde anlaşılan tanımına bakacak olursak, içinde yaşanan toplumun anlamlaştırdığı bir takım iletişimsel simgeleri doğru bir biçimde kullanabilme konusunda yeterliliğe sahip olma durumudur (Kellner, 2001).

Bireylerin günlük hareket etme ihtiyaçlarını gidermek adına yapılan egzersizlere karşı bir alışkanlık kazandırılmak istenmektedir. Günlük faaliyetlerini (merdiven çıkma, pazar poşeti taşıma, bahçe işleri vb.) gerçekleştirme motivasyonunda problem yaşayan bireyler kazandırılmak istenen bu alışkanlıktan uzak durmuştur (Whitehead, 2010). Birey çocukluk döneminde kazandırılmak istenen fiziksel okuryazarlıkla birlikte katılım sağlayacağı sportif etkinliklere karşı çaba göstererek daha bilgili olacağı ve bundan keyif duyacağı düşünülmektedir (Whitehead, 2001).

Bireyin sağlıklı bir hayat sürebilmesi için beden eğitimi ve spor becerilerini geliştirmeye ihtiyacı vardır. Bu nedenle fiziksel aktiviteler ve psikomotor becerilerini geliştirmesi, farklı spor dallarına ait becerileri uygulaması, sağlık okuryazarlığı becerisi edinmesi gerekmektedir. Böylece kazanılan spor bilgisi ve kültürü, sağlıklı yaşam tarzını da destekleyecektir. Düzenli fiziksel aktivite sağlıklı ve mutlu yaşamayı kolaylaştırdığı gibi rekabet, kazanmayı ve kaybetmeyi sindirebilme, centilmenlik, paylaşma, sevgi, saygı ve dayanışma gibi değerleri de beslemektedir (MEB, 2018).

Son yıllarda bireylerin sahip olduğu özellikle davranış kaynaklı (hareketsizlik, yanlış beslenme, kontrolsüz ilaç kullanımı, zararlı alışkanlıklar vs.) olarak meydana gelen obezitenin pek çok sistem rahatsızlıklarına sebep olarak insan yaşantısını olumsuz yönde etkilediği, yaşam kalitesini düşürdüğü birçok bilimsel çalışma ile ortaya konmuştur.

Bireylerin bedensel ve ruhsal sağlıklarını ve fiziksel becerilerini geliştirmeye y6nelik, bulunduğu şartlara g6re esnek, kurallara dayalı oyun ve spora d6n6k çalışmaların yer aldığı etkinlikler b6t6n6 (Aracı, 2001) olarak g6r6len beden eğitimi ve spor dersinin, beden eğitimi programlarının genel hedeflerine g6re y6r6t6lmesi oldukça 6nemlidir. Erken ocukluk d6neminde çocukların beden farkındalığı ve temel hareket becerileri kazanımında ebeveynlere 6nemli sorumluluk d6şerken, s6re içerisinde beden eğitimi dersinde, ders dışı sportif etkinliklerde (okul takımı, kul6pler vb.) beden eğitimi 6đretmeni ya da antren6rlere (Whitehead, 2013) g6revler d6şmektedir. Edwards vd. (2019), fiziksel okuryazarlık gelişiminin sağlanması en uygun ortamın beden eğitimi dersleri olduğunu ileri s6rm6řt6r. Beden eğitimi derslerinde fiziksel okuryazarlık geliştirilirken, spor sistemindeki fiziksel okuryazarlık gelişimi g6z ardı edilmemeli ve gelişimi sağlanmalıdır.

Kanada Spor Merkezi'nin (2006) Sporcu Gelişim Planı (LTAD) Kanadalıların sağlıklı aktif yaşamlar s6rmeleri için gereken becerileri, bilgileri ve tutumları geliştirmenin temeli olarak fiziksel okuryazarlığı kabul etmiştir. Yine Kanada Spor Merkezi tarafından yapılan fiziksel okuryazarlığın tanımı (Higg vd., 2008) şu şekildedir. UK Sport'a g6re fiziksel okuryazarlığın tanımı, geniş bir faaliyet yelpazesinde çeviklik, denge, koordinasyon ve becerinin geliştirilmesidir. Her iki tanımda da fiziksel okuryazarlık çok çeşitli fiziksel aktivitelerin geliştirilmesi olarak tanımlanmıştır. Bir ocuğun g6venle ve kontroll6 hareket etmesine izin veren temel hareket becerilerin ve temel spor becerilerinin çok çeşitli fiziksel aktivite ritmik (dans) durumlarında geliştirilmesidir. Bu beceri ayrıca bir aktivite ortamında çevrelerinde olup biteni okuma ve bu olaylara uygun şekilde tepki verme becerisini de içerir.

Eğitim ortamlarında beden eğitiminin rol6 6đrencilerin fiziksel gelişiminin sağlanmasıdır. Beden eğitimi alanındaki m6fredat hedefleri fiziksel, bilişsel duyuşsal alanlar etrafında inşa edilmiştir. Okullar ve 6zellikle okullardaki Beden Eğitimi konusu, fiziksel olarak okuryazar olmak için gereken becerilerin, bilginin ve tutumların geliştirilmesi için eşit imkanlar verilerek 6đrencilerin fiziksel okuryazarlık gelişimini teşvik etmektir. Beden eğitimi derslerinde fiziksel okuryazarlık geliştirilirken, spor sistemindeki fiziksel okuryazarlık gelişimi g6z ardı edilmemeli ve gelişimi sağlanmalıdır.

Sonuç olarak bireysel olarak fiziksel okuryazarlık gelişimi hem eğitim sistemi hem de spor sistemi için öncelikli bir konudur.

1.1 Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı beden eğitimi öğretmen adayları ile aktif görev yapmakta olan beden eğitimi öğretmenlerinin fiziksel okuryazarlık düzeylerinin belirlenmesi, belirlenen sonuçlar arasındaki farklılıkların ortaya çıkarılmasıdır.

1.2 Araştırma Soruları

Araştırmanın problem cümlesini; “Beden eğitimi öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmen adayları arasındaki fiziksel okuryazarlığa dair farklılıklar nelerdir?” sorusu oluşturmaktadır.

1.3 Araştırmanın Önemi

Fiziksel okuryazarlık Türkiye’de oldukça yeni ve çalışılmamış bir konu olduğundan bu çalışmanın literatürdeki bir eksikliği gidermesi, spor bilimleri alanına katkı sağlaması ayrıca beden eğitimi öğretmen adayları ve beden eğitimi öğretmenlerinin gerek akademik alanda gerek meslek hayatlarında bu alana katkı sağlamaları açısından önemli olduğu düşünülmektedir. Araştırmadan elde edilecek bulgular ışığında beden eğitimi öğretmen adayları ve beden eğitimi öğretmenleri için hayati önem taşıyan bu fiziksel okuryazarlık alanlarının eksik yönlerin tespitine istinaden geliştirilmesi düşünülmektedir.

1.4 Araştırmanın Varsayımları

Bu araştırmanın evreni, 20 ve 50 yaş aralığındaki cinsiyet fark etmeksizin İstanbul ilindeki beden eğitimi öğretmenleri ve spor bilimleri fakültesi 3 ve 4. sınıf öğretmen adayları oluşturmaktadır. Araştırmanın örnekleminin evreni temsil ettiği, araştırma için seçilen ölçeklerin ise bu çalışmanın konusuna uygun olduğu varsayılmaktadır.

Katılımcıların, araştırma değişkenlerini ölçmek için kendilerine yöneltilen anket sorularına doğru ve samimi yanıtlar verdikleri varsayılmaktadır.

1.5 Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırmanın örneklemini önemli bir sınırlılık oluşturmaktadır. Farklı bir örneklemden elde edilecek verilerle gerçekleştirilecek bir çalışmada farklı sonuçlara ulaşılabileceği dikkate alınmalıdır.

Başka bir sınırlılık ise araştırma verilerinin tek bir zaman diliminde toplanarak kesitsel olarak yürütülmesidir. Değişkenler arasındaki zamana bağlı ilişki değişimlerini de kapsayabilecek boylamsal bir çalışma ile daha açıklayıcı ve/veya farklı sonuçlara ulaşılabilecektir.

Araştırmada öz bildirimle dayalı ölçeklerin kullanılması ise bir diğer sınırlılıktır. Ölçeklerde yer alan soruları bizzat katılımcının kendisinin cevaplaması yanıtların beğenilme, yanlılık vb. gibi faktörlerden etkilenme ihtimalini doğurmaktadır.

1.6 Tanımlar

Araştırmanın bu bölümünde araştırmada geçen kelimelerin tanımları verilmektedir.

Fiziksel Okuryazarlık: “yaşam boyu fiziksel aktivitelere katılım için değer verme ve sorumluluk alma motivasyonu, güven, fiziksel yeterlilik, bilgi ve anlayış” olarak tanımlanmaktadır (IPLA, 2015).

Fiziksel Aktivite: “iskelet kasları vasıtasıyla vücudun hareketi sonucunda enerji harcanmasıdır” (Zorba ve Saygın, 2017, s.1)

Egzersiz: “Planlı, yapılandırılmış, tekrarlayıcı fiziksel uygunluğun bir ya da birkaç unsurunu geliştirmeyi amaçlayan sürekli aktiviteler” (Özer, 2001, s.11).

Hareket: “Kas ve eklemlerin, belli doğal şartlar içerisinde işlemleri sonucu vücut bölümlerinde düzenli ve olumlu etkilerle oluşturdukları yer değişimi” şeklindedir (TDK, 2021).

Beden Eğitimi: “insan bütününi oluşturan fiziki, ruhi ve zihni niteliklerin bulunduğu yaşın ve genetik kapasitenin gerektirdiği verim gücüne ulaşması için rekabet olmaksızın yapılan faaliyetlerin tümüne denir” (DPT, 1983, s.35).

2. GENEL BİLGİLER

2.1 Eğitim ve Öğretim

Birey yaşamının ilk anından itibaren çevre ile etkileşime girer ve bu etkileşim sayesinde çevresini ve dünyayı anlamayı öğrenir. İnsanın etkileşim içinde olduğu çevreyi anlaması, özümsemesi ve buna göre zihinsel modeller oluşturması çevresel faktörlerin kontrolü altındadır. İnsanların karşı karşıya kaldığı bu çevresel faktörlerin en önemlileri hiç şüphesiz aile ve eğitimcilerdir. Ailelerin ve öğretmenlerin temel sorumluluklarından biri de insanların kendi çevrelerini anlamalarına, eğitim ve öğretim yoluyla hayatı anlamalarına ve yaşamdaki yerini bulmalarına rehberlik etmektir. Birey aynı zamanda doğduğu, büyüdüğü ve yaşadığı çevrenin kültürüyle de etkileşime girer. Bu kültürel ve toplumsal çevresiyle etkileşimi sonucu yeni davranışlar edinir. Yaşantısını bu davranışlar üzerine kurgulamaktadır. Birey açısından “toplumsallaşma– kültürlenme”, toplum açısından ise “toplumsallaştırma – kültürleme” olarak ifade edilen bu süreç eğitimin içerisinde yer alan bir süreçtir (Tekin, 1996, s.2). Bireyin toplumsallaşması, kültürün değerlerini içselleştirmesi ve bulunduğu toplumda yer edinmesi eğitim süreci olarak kabul görmektedir (Aşılıoğlu, 2017, s.12) TDK“de (2021) eğitim; “Çocukların ve gençlerin toplum yaşayışında yerlerini almaları için gerekli bilgi, beceri ve anlayışları elde etmelerine, kişiliklerini geliştirmelerine okul içinde veya dışında, doğrudan veya dolaylı yardım etme, terbiye” şeklinde ifade edilmektedir Demirel“in (2017, s.6) eğitim tanım ise; “Bireyde kendi yaşantısı ve kasıtlı kültürleme yoluyla istenilen davranış değişikliğini meydana getirme sürecidir.” Sönmez“e (2001, s.6) göre eğitim;“Fiziksel uyarım sonucu, beyinde istendik biyolojik kimyasal değişiklikler oluşturma sürecidir.” Ertürk (1972, s.12) eğitimi; “Bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme süreci” Şeklinde tanımlamaktadır Yukarıda verilen tanımların ışığında eğitim sonucunda bireyde davranış değişikliği olması beklenmektedir (Dönmez, 2018, s. 6) Öğretimle ilgili öğretimde beklenen davranışın nasıl iletileceği. Topluma katılmak ve toplumun gerektirdiği özellikleri kazanmak isteyen insanlar eğitim sürecinin bir parçasıdır. Öğrenmenin bir boyutu,

bireyin istenen davranışı elde etmesini sağlayan deneyim veya araçtır. Bireyin kendi içindeki deneyimi, eylemlerinin yön ve sürekliliğe sahip olması için planlanmalı ve organize edilmelidir. Kazanmak istediğimiz özellikleri eğitim ortamına dahil ettikten sonra bireylerin bu davranışı ne ölçüde kazandığını belirlemeye çalışıyoruz. Bu sayede bireyin neyi, ne ölçüde öğrendiğine dair kararlar alınabilmektedir (Aşılıoğlu, 2017, s. 13-1). Eğitim kavramı gibi öğretim kavramının da literatürde çok sayıda tanımı bulunmaktadır. TDK'ya (2021) göre “belirli bir amaç için gerekli olan bilgilerin yani eğitim, rehberlik ve öğretimin sağlanması” olarak tanımlanmaktadır. Harmandar (200: 19) öğretimi şu şekilde tanımlamaktadır: "Öğrencileri harekete geçirmek, gerekli materyalin öğrenilmesini sağlamak ve konunun özünü aktarmak için planlanan bir dizi eylem" olarak tanımlanmaktadır Fidan'a (1997, s. 11) göre öğretim "okullarda gerçekleştirilen eğitim-öğretim faaliyetlerinin planlanması, yönetilmesi ve organize edilmesidir".

2.1.1 Beden eğitimi

Birey doğduğu andan itibaren yaşam boyu hareket etme ihtiyacı içerisinde. Bu ihtiyacı gidermek adına katılacağı düzenli etkinlikler beden eğitimi ile gerçekleştirmek mümkündür. Birey katılmış olduğu bu etkinlikler sayesinde fiziksel, zihinsel ve duyuşsal gelişimine katkı sağlamaktadır. İnsanlığının bilinen tarihi boyunca barınma, avlanma, toplama ve korunma gibi ihtiyaçlarının karşılanmasında beden faaliyetlerinden yararlanmaktadır. Doğa ile etkileşim içerisinde olan insan ihtiyaçlarını gidermek adına koşma, atlama, atma ve tırmanma türünden beden faaliyetlerini gerçekleştirmiştir (Taş, 2021, s.3). Gerçekleştirmiş olduğu bu beden hareketlerini zaman içerisinde daha iyi nasıl yapılabilir bunun yollarını aramış ve denemiştir. Bunun sonucunda bazı süreçlerin farkına varmış ve uygulamıştır. Beden eğitimi, eğitimin başlangıç ve çıktı sürecinde beden aracılığıyla bireyin bütüncül eğitimini sağlamaktadır (Aracı ve Aracı, 2014, s.4). Beden eğitimi; “Oyun, jimnastik ve spor gibi eğitici bütün etkinlikleri içeren genel bir kavram olup, bedensel etkinlikler içinde ve bedensel etkinlikler aracılığı ile eğitimin gerçekleştirilmesidir” (Harmandar, 2004: 87).

2.1.2 Spor

Beden eğitimi ile eş anlamlarda kullanılan spor kavramı; bünyesinde kazanma arzusu ve hırsını barındırmaktadır. Beden eğitiminde bundan bahsetmek mümkün

değildir. Ayrıca belirtilmelidir ki; spor, beden eğitimi faaliyetlerini kapsamakta ve içermektedir. Aynı zamanda da fiziksel aktiviteler yoluyla insan bedenine yönelik bir eğitim amacı taşımaktadır (Taş, 2021, s.25). Fişek'e (2003, s.38) göre spor; "İnsanın doğayla savaşırken kazandığı ana becerileri ve geliştirdiği araçlı-araçsız savaşım yöntemlerini, boş zamandaki artışa bağlı olarak, tek ya da topluca, barışçı biçimde ve benzetim yoluyla, oyun, oyalanma ve işten uzaklaşma için kullanmasına dayalı estetik, teknik, fizik, yarışmacı ve toplumsal bir süreçtir". Hergüner (2015) sporu; "Çeşitli amaçlarla, farklı alanlar kullanılarak, ferdi veya takım halinde, araçlı veya araçsız yapılan, planlı çalışmayı ve kurallara uymayı gerektiren, ağırlık, metre, zaman ölçü birimleri ve sayı ile değerlendirilen, mental ve fiziki rekabete dayalı, performans arttırıcı, sosyalleştirici ve eğitici psiko-motor faaliyetlerdir" şeklinde ifade etmiştir (Hergüner, Bar ve Yaman, 2016: 155-168). Harmandar (2004: 89) ise sporu; "Mücadele ve başarıma azminin adil şartlar içinde, çeşitli güçlükleri göze alarak yarışmaya girmesi" şeklinde tanımlamıştır. TDK'de ise spor; "Bedeni veya zihni geliştirmek amacıyla kişisel veya toplu olarak gerçekleştirilen, bazı kurallara göre uygulanan hareketlerin tümü" şeklinde tanımlanmaktadır

2.1.3 Beden eğitimi ve spor öğretmeni

Beden eğitimi programına hâkim olmak ve gerçekleştirilmesini sağlamak öğretmenin özelliklerini bağlıdır. Bununla alakalı beden eğitimi ve spor öğretmeninde bulunması gereken en temel özellikler, enerjik olması ve ilgi olmasıdır. Beden eğitimi ve spor derslerinin hakkıyla işlenebilmesi için dersin Şevkle ve canlılıkla işlenmesi gerekmektedir. Dersin içeriği göz önünde bulundurulduğunda sadece anlatılması değil aynı zamanda hareketlerin anlaşılır ve iyi bir Şekilde sergilenerek öğretim yöntemleriyle aktarılmalıdır (K.K.K., 1956, s.10). Beden eğitimi ve spor öğretmeni eğitim programında bulunan fiziksel ve sportif becerileri planlayan, uygulayan ve değerlendirerek öğrencilere sunan kişidir. Alan bilgisinin dışında öğrenci ile arasında bulunan iletişimiyle rehberlik, danışma ve yönlendirme gibi birtakım görevleri de bulunmaktadır. Ayrıca ülkenin spor politikalarını göz önünde bulundurarak spora karşı anlayışın ve kültürün artması yönünde bir misyon da yüklenmektedir (Uğraş, 2013, ss. 11-12)

2.2 Okuryazarlık

2.2.1 Okuryazarlık kavramı

Okuryazarlık tanımı 1950’lerde ortaya çıkmış olup günümüze kadar birçok alanda anlama, anlamlandırma, bilme ve uygulama kavramlarıyla gelişimini sürdürmüştür. Sürekli değişim içerisinde yer alan dünyada okuryazarlık tanımı farklılıklar gösterebilmektedir. En sade Şekilde Türk Dil Kurumu tarafından yapılan tanıma göre “okuryazar olma durumu” olarak ifade edilmektedir (TDK, 2021). Genel bir ifadeyle okuryazarlık, bir alfabeye ait işaretlerin tanınması, okuyup anlamlandırılması anlamına gelmektedir. Zaman içerisinde bu sınırlandırılmış anlayış değişip gelişmiştir. Değişim içerisinde bu kavram sadece okuryazar olma durumundan çıkmış, bir konuya ait bilgi ve birikiminin günlük hayatta bireyler tarafından toplumsal rollerinde kullanılması olarak kabul görmüştür (Güneş, 2019, s. 226). Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (United Nations Educational Scientific and Cultural Organization-UNESCO)’ne göre geleneksel olarak okuma, yazma ve sayma yetisinin yanı sıra gün geçtikçe gelişen ve değişen bilgi yönünden hızlı bir biçimde gelişmekte olan dünyada tanımlama, anlama, yorumlama, oluşturma ve iletişim aracı olarak görülmektedir (UNESCO, 2021). Okuryazarlık kavramı kullanım alanına göre farklılıklar göstermesine rağmen; genel bir anlayışla bireyler arasındaki iletişime ait bütün olguların aktif bir biçimde kullanılması sonucunda bireyin sahip olduğu bilgi birikimi, muhatap olduğu sosyal ve kültürel çevrenin getirdiği beceri ve tecrübelerin sonucunda hayatında yeniden anlamlandırma, değerlendirme ve yapılandırma süreçlerine katkı da bulunması anlamında kullanılmaktadır (Güneş, 1997; Aşıcı, 2009, s. 12; Kress, 2003; Kurudayıoğlu ve Tüzel, 2010, s. 284). Okuryazarlık; temel anlamda okuma ve yazma yeteneğinden evrime uğrayarak, toplum içerisinde işlevsel bilgi işleme becerisini, kültürü ve dili genişletilmiş bir kavramdır (Mancuso, 2008 s. 248). Okuryazarlık becerisine sahip birey, bu beceriyi günlük yaşantısında karşılaştığı problemlere karşı kullanabilmeli ve hayatında değişiklik oluşturabilmelidir (Yılmaz, 1989, s.48). Yani ortak konuda muhatapların ortak terminolojiyi kullanabilme yeterliliğidir. Fiziksel okuryazarı kişi ise demografik özellikleri göz önüne alınarak hareket, türleri kazanımları konusunda birikimli ve davranış geliştiren kişi olarak tanımlanabilir.

2.2.2 Okuryazarlıkta yeterlik ve boyutları

Değişen ve gelişen değişen dünyanın var olan şartları da değişmektedir. Bu değişim sırasında da değişiklikler sorgulanmaktadır. Okuryazarlık kavramı da sorgulanan tutum ve davranış biçimlerindendir. Önceleri sadece okuma ve yazma ile sınırları çizilen bu kavram, sorgulanan değişimler sonucunda yeni anlamlar kazanmaktadır. Kazandığı yeni anlamlar sayesinde dünya genelinde evrensel bir kültür ve anlayış olarak kabul edilmektedir. Bu açıdan değerlendirildiğinde bireylerin sahip olması gereken bir değer olarak da görülmektedir (Aşıcı, 2009 s.23). Bireylerin sahip olduğu okuryazarlık değerleri kişisel anlayış ve farklılıklar göz önüne alındığında farklı düzeylerde bulunacağı söylenebilir. Örneğin Roth (1992, s.25) çevre okuryazarlığının sözde, işlevsel ve eylemsel olmak üzere 3 düzeyinden bahsetmektedir. Nutbeam (2000, ss. 263-264) ise sağlık okuryazarlığını ise temel/işlevsel, interaktif/iletişimsel ve eleştirel olmak üzere 3 başlıkta sınıflamıştır. 3 basamak şeklinde sınıflandırılmış olan bu iki okuryazarlığın basamaklarının kapsam içerikleri benzer olduğu görülmüştür. Birinci basamakta; kişi konuyu sadece bilir, ikinci basamakta; kişinin konuya ait teorik bilgisi ve pratiği mevcuttur, üçüncü basamakta ise; kişi sahip olmuş olduğu okuryazarlık algısı ile günlük yaşantısında karşılaştığı problemlere karşı çözüm üretme, konu bağlamında düşünüp, tartışma ve farklı konularla bağlantı oluşturabilme yetisine sahiptir. Bu kategorilerin muhteviyatı/kapsamı/içeriği göz önünde bulundurularak düşünüldüğünde, fiziksel okuryazarlık değeri her bireyde kademe kademe farklılık göstermesi olasıdır. Kişinin yetişmiş olduğu kültürel sosyal yapı bu farklılığı oluşturacaktır. Yaşantısı boyunca da kişilerde farklılık gösteren bu değer algısı uygulamada da tabii olarak değişimler sunacaktır.

2.3 Fiziksel Okuryazarlık

Alanda daha önce yapılan çalışmalar ışığında fiziksel okuryazarlık, hareket okuryazarlığının ve beden okuryazarlığının eş anlamlı olduğunu söyleyebiliriz (Adele Kentel ve Dobson, 2007, s.150). Ayrıca belirtmelidir ki fiziksel okuryazarlık temel motor becerileri veya fiziksel uygunluğu anlatmak için de kullanılmaktadır. Dikkat edilmelidir ki bahsedilen bu kavramlar fiziksel okuryazarlığın kapsamı içerisindedir (Whitehead, 2010 s.7). Bu çalışma içerisinde fiziksel okuryazarlık kavramı kullanılacaktır.

2.3.1 Fiziksel okuryazarlık kavramı

Fiziksel okuryazarlık kavramı, bireyin yaşı, cinsiyeti ve fiziksel yeterliliği ne olursa olsun onu kapsayıcı ve her bireyi içerisinde bulunduran evrensel bir kavramdır. Bu kavram bireyi bütüncül (beden ve zihin birliği) olarak görmektedir. Bu anlayışın felsefi temelinde monist bir yaklaşımı benimsemektedir. Benimsenen bu felsefi yaklaşımda bireyin yapmış olduğu egzersiz sadece vücudu fiziki manada (maddesel) etkilemez. Fiziksel okuryazarlık kavramı bireyi değerli kabul eder ve yaşam boyu fiziksel aktiviteye karşı katılımını desteklemekte akabinde Bireyin buna karşı bir kültür geliştirmesi savunmaktadır (Whitehead, 2010, ss. 10-11; Mandigo ve diğ., 2009, s. 4; Jurbala, 2015, ss. 367-368; Haydn-Davies, 2008, s. 19). Fiziksel okuryazarlığın tanımını kavramın öncüsü olarak görülen Whitehead (2010, s.11); “Her bireyin yeteneğine uygun olarak fiziksel okuryazarlık, yaşam boyu fiziksel aktiviteyi sürdürmek için motivasyon, fiziksel yeterlilik, bilgi ve anlayış olarak tanımlanabilir.” Şeklinde ifade etmiştir. Uluslararası Fiziksel Okuryazarlık Derneği (International Physical Literacy Association [IPLA], 2014) ve 2015’te yayınlanan Kanada’nın Okuryazarlık Mutabakat Beyanında da yapmış olduğu tanıma göre; “Fiziksel okuryazarlık, yaşam boyu fiziksel aktivitelere katılım için değer verme ve sorumluluk alma motivasyonu, güven, fiziksel yeterlilik, bilgi ve anlayış olarak tanımlanabilir.” olarak tanımlanmaktadır. Avustralya Spor Komisyonu ise fiziksel okuryazarlığı; “Fiziksel okuryazarlık, hareket ve fiziksel aktivite bağlamlarında edinilen ve uygulanan yaşam boyu bütünsel öğrenmedir. Fiziksel, psikolojik, bilişsel ve sosyal yetenekleri bütünleştiren devam eden değişiklikleri yansıtır. Hareket ve fiziksel aktivite yoluyla sağlıklı ve tatmin edici hayatlar sürmemize yardımcı olmak için hayati önem taşıyor” (URL-3) Şeklinde açıklamıştır. Whitehead (2010, ss.12-14) fiziksel okuryazarlığın özelliklerinden aşağıdaki gibi bahsetmektedir;

1. Yaşam kalitesine önemli ölçüde katkıda bulunmak amacıyla bireyin hareket potansiyelinden yararlanabilme yeteneği ve motivasyonu olarak tanımlar.
2. Her bir bireyde bu potansiyel vardır ama muhatap olduğu kültür ve sahip olduğu kapasiteye özgü olacaktır.
3. Fiziksel olarak okuryazar olan bir birey, karşılaştığı fiziksel olarak zorlayıcı durumlarda dengeli, verimli ve güvenli Şekilde hareket edecektir.

4. Birey kendi çevresinin her yönünü okuyarak/anlayarak, alana özgü hareket ihtiyacını veya farklı kombinasyonlarını öngörerek duruma uygun zekâ ve hayal gücüyle karşılık verecektir.

5. Fiziksel okuryazar olan birey, iletişime açık, iyi benlik duygusuna sahip ve özgüvenlidir.

6. Sahip olduğumuz fiziksel yani bedensel kapasitelerimize duyarlılık ve farkındalık, sözlü olmayan iletişim yoluyla akıcı bir kendini ifade etmeye ve başkalarıyla algısal ve empatik etkileşimi sağlar.

7. Sahip olduğu fiziksel kapasiteye karşı farkındalığı yüksek ve duyarlı olan birey empatik iletişime açık olacaktır.

8. Birey, kendi hareket performansını etkileyen temel nitelikleri belirleme ve ifade etme yeteneğine sahiptir bunun yanı sıra egzersiz, uyku ve beslenme gibi temel hususlarla ilgili olarak var olan temel sağlık ilkelerini anlayacaktır.

2.3.2 Fiziksel okuryazarlık kavramının gelişimi

Fiziksel okuryazarlık geçtiğimiz 90-95 yıldır farklı yazarlar tarafından fiziksel aktiviteyle ilişkili olarak birçok farklı isimlerle ve tanımlarla ifade edilmiştir. Sistematik bir Şekilde bu kavramın geliştirilmesi 90'lı yılların başında olmuştur (Whitehead, 2001, ss. 127-128). Fiziksel okuryazarlık kavramına ilişkin 1991 yılında Londra'da yapılan Spor Konseyinde "Beden eğitimi, sözlü ifadenin kendisinde okuryazarlık kadar hayati öneme sahip olan hareket halindeki okuryazarlığı yaratır." yorumu yapılmıştır ancak o dönem çok ilgi görmemiştir. Kavrama yönelik ilk ciddi girişimi 1993'te Whitehead; bireyin yaşam boyu bireye ait potansiyelinin tüm yönleriyle gerçekleştirmesini sağlamak ve yaşam kalitelerini artırmak için somut kapasitelere odaklanmanın öneminden bahsetmiştir (Sports Council, 1991). Whitehead'ın 2001'de konseptini açıklamış olduğu fiziksel okuryazarlığı, 2006 yılında Kanada Spor Merkezinin yapmış olduğu Uzun Dönemli Sporcu Gelişim Planında Kanadalıların sağlıklı ve aktif yaşam sürdürebilme becerilerini, bilgilerini ve tutumlarını geliştirebilmek amacıyla kabul etmişlerdir. 2012 yılında Kanada Spor Politikasına dahil edilerek belediyelerin spor stratejilerinde de yer almaktadır. Amerika'da bulunan Sağlık ve Beden Eğitmciler Birliği (SHAPE America - Health and Physical Educators, 2014) ulusal beden eğitimi K-12 içeriklerinde "fiziksel olarak eğitilmiş kişi" terimi yerine "fiziksel okuryazar kişi" ifadesine yer vermiştir.

Ayrıca İngiltere, İskoçya, Galler ve Kuzey İrlanda'da beden eğitimi öğretmeni yetiştirme programı ve uygulamasına ve müfredatına da eklenmiştir. Fiziksel okuryazarlık kavramına spor ve fiziksel aktivite politikası gerçekleştirenler tarafından son yıllarda ilgi artmaktadır (Jurbala, 2015, s.367; Mandigo ve diğ., 2009, s.4; Aspen Institute, 2015a, s.21).

2.3.3 Fiziksel okuryazarlığa sahip birey özellikleri

Fiziksel okuryazarlık; bireyin günlük yaşantısında, fiziksel aktivitesinde ve katılımı esnasında farklı bireylerle iletişimde açıkça görülecektir. Sözlü iletişimin yanı sıra jest ve mimikleriyle de gerekli olan hassasiyeti göstererek kolay bir şekilde ilişki geliştirecektir. Bu sayede bireyin empati becerisi de gelişecektir. Sağlıklı yaşam sürdürmek için gerekli bilgi, beceri ve tutuma sahip olan birey başkalarının da bu becerileri edinmesinde yardımcı olacaktır (Mandigo ve diğ., 2009, s. 6, Whitehead, 2010, s.17). Fiziksel okuryazar bir birey çevrenin sahip olmuş olduğu şartları (yükseklik, Şekli, yüzeyi, boyutu, ağırlığı, hızı gibi) değerlendirerek o an gerekli fiziksel reaksiyonu gerçekleştirebilir ve duruma uygun dengeli ve ekonomik hareket üretebilir. Birey çevresel şartları algıladığında zihinsel bir anlamlandırma ile uygulayacağı hareket arasında ilişki kurarak karar vermektedir. Bu ilişki veyahut bağlam önceki yaşantılar sonucunda oluşmaktadır (Whitehead, 2001, s.134; 2007, ss. 288-287). Başarılı uygulanan hareket sonucunda bireyde özgüven ve kendi vücuduna güven geliştirme eğilimi oluşmaktadır. Bu da olumlu benlik duygusunu tetikleyerek çevre ile etkileşim deneyimini güçlendirecektir (Whitehead, 2010, s.17, s.51). Birey daha önceki yaşantılarından dolayı zengin deneyimlerine sahip olduğu için farklı bir alanda ki problemleri çözmek için bu deneyimleri yordama ve uyarlamada sorun yaşamadan yeni bağlam kurmakta başarılı olacaktır. Birey fiziksel okuryazarlık sayesinde farklı bağlamlarda bilindik ve alışagelmişin dışında yetkin olarak bağlam kurma kapasitesine sahiptir (Whitehead, 2007, s.288). Fiziksel okuryazar bireyler; yeni aktivitelere katılmaya hevesli olup bundan mutluluk duyacaklardır. Hareket konusunda yüksek farkındalığa sahip oldukları için eksikliklerini analiz edip buna uygun sentezler oluşturabileceklerdir. Fiziksel aktivitenin yaşam boyuna etkisi konusunda tartışabilir ve teşvikte bulunabilirler. Tüm bunları içselleştirip duyuşsal farkındalıklarıyla kendisi için yararını onaylar ve kendisine sunmuş olduğu haz ve doyumun yanı sıra kişisel gelişiminin yararına olduğunu bilecektir (Whitehead, 2010 s.17, Mandigo ve diğ., 2009, ss.6-7). Fiziksel okuryazarlığa sahip bireyler çeşitli spor

ve fiziksel aktiviteye katılıma motivasyonuna, yeterliliğine ve güvenine sahiptirler. Bunun sonucunda diğer bireylere oranla katılımları daha fazla ve daha keyiflidir. Fiziksel okuryazarlığı içselleştiren bireyler, kişilerin sağlık gelişimine olumlu katkı sağlayarak farklı ortamlarda çeşitli aktivitelerde yetkinlikle ve güvenle hareket ederler (URL-4). Fiziksel okuryazarlık yetkinliğine sahip öğrenciler için bu kavram, uygulamada temel fiziksel becerileri başarılı şekilde sergilemek iken öğretmenler için sportif aktivitelere öğrencilerin katılımını teşvik etmek ve temel fiziksel becerilerin teorik olarak ayrıntılı bir biçimde bilinmesidir (Vašíčková ve Hřibňák, 2013, s. 321). Yaşam boyu fiziksel aktivite hedefine ulaşmak için öğrencilerin fiziksel okuryazarlığa olan inancı ve bağlılıkları pratiğe dönüştürülmelidir (Durdin-Myers, Green ve Whitehead, 2018, ss.268-269). Fiziksel okuryazarlığı geliştirme amacıyla bulunan kişilerin yani öğretmen ve eğitimcilerin de konuya karşı yetkin bilgi birikimine ve yetkin uygulayıcı statüsünde olmaları gerekmektedir. Uygulayıcı kimliğine sahip fiziksel okuryazar bireyler katılımcılara karşı duyarlı, heveslendirici, uygulamaya karşı cesaret verici, sabırlı ve uygulama sonunda geri dönüt veren bir yaklaşım tutum içerisinde bulunmalıdır. Bu yaklaşıma sahip olan fiziksel okuryazar birey aynı zamanda da kendini ifade edebilme, jest ve mimiklerini iyi kullanabilen sözel olmayan iletişim becerilerine sahip olmalıdır (Haydn- Davies, 2010, s.186.)

2.3.4 Fiziksel okuryazarlığın değerlendirilmesi

Ölçme ve değerlendirme araştırmacılara, katılımcılar hakkında uygulamaya yönelik bir başlangıç noktası, bu yolda doğru ve bilinçli karar almasının yolunu sunmaktadır (Lloyd, Colley ve Tremblay, 2010, s.176). Bireyin hayatının her döneminde ve her alanında bulunana fiziksel okuryazarlığın değerlendirilme konusu ise araştırmacılar arasında süregelen bir tartışma konusudur. Fiziksel okuryazarlığı operasyonel veya felsefi bir yaklaşım olarak ayrı ayrı ele alınması bu tartışma konusunun ana ayrımıdır. Fiziksel okuryazarlığın çok yönlü oluşu değerlendirme sürecini karmaşık ve uzun bir süreç haline getirmektedir. Fiziksel okuryazarlıkta; fiziksel uygunluk tek başına bir ölçüt olamayacağı gibi fiziksel, bilişsel ve duyuşsal alanları kapsamasına istinaden yapılacak olan değerlendirmeler için dikkate alınmalıdır (Huang ve diğ., 2020 s.11). Fiziksel okuryazarlığın değerlendirilmesi, beden eğitimi ve spor dersinin ve kalitesini ve kapsamını artmaya katkı sağlayan bir olgu olduğu söylenmektedir. Buna ek olarak fiziksel okuryazarlığın değerlendirilmesi sağlıklı ve aktif bir toplum gelişimini amaçlayan yapısına da

değerlendirilmiştir (Lloyd, Colley ve Tremblay, 2010, s.179-180). Fiziksel okuryazarlığın unsurları olan; fiziksel uygunluk, motor davranış, fiziksel aktivite davranışın ve psikososyal/ bilişsel faktörlerin ayrı ayrı değerlendirmeleri bulunmaktadır (Şekil 2.1). Bu dört temel alanın fiziksel okuryazarlık içerisinde kapsayan bir değerlendirme sürecini geliştirmek, kavramın toplum nezdinde ve öğrenci değerlendirilmesinde yayılmasını sağlayacaktır.

Şekil 2.1: Fiziksel Okuryazarlığın Unsurları

Operasyonel olarak sportif yeteneklerini ve temel hareket becerilerini temele alan değerlendirme kriterleri ve uygulamaları bulunmaktadır. Bu uygulamaların en sade ve uygulanabilir formları URL-5 sitesinde bulunmaktadır. Bu formlarla bireyin bireysel, aile ve öğretmen/koç tarafından fiziksel okuryazarlık düzeyi ölçülebilmektedir. Bununla birlikte Tremblay ve Lloyd (2010, ss. 28-29) yılında fiziksel okuryazarlığın çocuklarda değerlendirilmesi için başlangıç bir model öne

sürmüşlerdir. Bu modelde birbiriyle etkileşim içinde olan temel dört alanla değerlendirilme yapılabileceği söylenmiştir.

2.3.5 Fiziksel okuryazarlık ve beden eğitimi ve spor öğretmeni

Beden eğitimi, fiziksel okuryazarlığın hız kazanabilmesi için öncü ve geliştirilmesi için ideal (Castelli ve diğ., s.97) bir alandır. Benzer anlamlara geldiği düşünülse de aslında farklı anlamlarının ve yerlerinin ayrı olduğu açıklanmıştır. Fiziksel okuryazarlık; beden eğitiminin amaçlarından biri olarak görülmektedir ayrıca Sum ve arkadaşları (2018, s.2) beden eğitimini tüm kademede eğitim gören öğrencilerin fiziksel okuryazarlık gelişimleri için birincil araç olarak görmektedir. Bu amaç, her çocuğun fiziksel uygunluğunu geliştirmeyi ve yaşam boyunca aktif bir hayat tarzını benimsemesini hedef alan bütüncül bir yaklaşımı benimsemektedir (Whitehead, 2007, s.287-288). Başoğlu (2018, s.140) fiziksel yeterliliğin yanında temel hareket becerilerinin de gelişiminin ana unsuru olan beden eğitimi dersinde fiziksel okuryazarlığa odaklanılmasının zorunluluk olduğundan bahsetmektedir. Öğrencinin bilgi-anlayışını, fiziksel yeterliliğini, güven ve motivasyonunu destekleyen beden eğitimi ve spor dersi, fiziksel okuryazarlığın ilerleme kaydetmesini destekleyecektir (Durdan-Myers, Green ve Whitehead, 2018, s.269). Öğrencilerin fiziksel okuryazarlığı gelişiminde beden eğitimi ve spor öğretmenleri önemli, kritik bir rol oynamaktadır (Stoddart ve Humbert, 2017, s.13). Öğrencilerin rol model olarak gördükleri beden eğitimi ve spor öğretmenleri tarafından fiziksel okuryazarlık konusunda etkilenmekte ve onların öncülüğünde bu konuyu benimsemektedir. Tabi burada öğretmenin fiziksel uygunluğu göz önünde bulundurulmalı çünkü; öğrenciler, kilolu veyahut fiziksel aktivite konusunda kısıtlı olan öğretmenleri benimseme, örnek alma konusunda düşük motivasyon göstermektedir (Conlin, 2013, s.379). Ders süresi boyunca öğrencisi ile pasif iletişim kuran öğretmenin öğrenciye karşı tesiri kayda değer olmamaktadır. Öğrenci derste öğretmen ile ne kadar aktif vakit geçirirse o derece kalıcı öğrenme gerçekleşecektir.

Öğrencilerin fiziksel okuryazar bir birey olmalarını sağlamak için beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin sahip olması gereken tutumları Şu Şekilde sıralamıştır;

1. Fiziksel aktiviteye karşı başarı ve zevk duygusu içinde olumlu bir tutum,
2. Aktif bir şekilde fiziksel aktiviteyi sürdürmek için motivasyon ve güven,

3. Fiziksel potansiyeli (fiziksel uygunluk) ile eşdeğer hareket yetkinliği,
4. Çeşitli fiziksel aktivite deneyimleri,
5. Bireysel fiziksel aktivite amacını belirlemeyesi sağlayacak geçerli bilgi ve farkındalık anlayışı,
6. Aktif yaşantı tarzına katkıda bulunmak için fiziksel aktivitenin önemi ve değeri hakkında bir anlayış,

Devamında ise öğrencilere geniş bir yelpazede hareket deneyimi sunulmasının gerekliliğini vurgulamıştır. Bu çeşitlilik müfredat içerisinde hem yapı açısından hem esneklik açısından var olan beden eğitimi ve spor müfredat programlarında kültürel ve coğrafi uygunluk sağlayacağını belirtmiştir. Bu bakış açısından bakıldığında öğretmenler fiziksel okuryazarlığı öğrencilere kazandırmak amacıyla derse aktif içerikli müfredat programına uygun plan program tasarlamalıdır (Silverman ve Mercier, 2015 s.151). Fiziksel okuryazarlık süreci somut bir olgu olduğundan, öğretmenlerin ve öğretmen adaylarında var olan teorik bilgileri öğrenebilmeleri için aktif bir şekilde pratik deneyimlere çevirmeleri gerekmektedir (Dinham ve Williams, 2019, s. 64). Beden eğitimi ve spor öğretmenleri bu pratiklerde, öğretimin kişi bazlı bireysel yapısı ele alındığında öğrencilerin doğru ilerleyebilmesi için farklı farklı öğretim stratejilerini kullanmak zorundadır (Castelli ve diğ. 2014, s.96). Fiziksel okuryazarlık anlayışını benimsemiş olan beden eğitimi ve spor öğretmenleri her bir öğrencinin ilgi alanına, yeteneğine ve ilerleme sürecine saygı göstermelidir.

2.4 İlgili Araştırmalar

Li ve diğerleri (2021) tarafından 153 erkek 174 kız toplamda 371 çocuğun katılımıyla yapılan çalışmada fiziksel okuryazarlıkla fiziksel aktivitenin arasındaki ilişkinin anlamlı olduğunu ifade etmiştir. Çalışmada bilgi ve anlayış, kendini ifade etme ve iletişim, benlik duygusu ve kendine güven alt boyutu bulunan PPLI'nin ergen versiyonunu kullanmıştır. Uygulanan ölçeğin alt boyutlarında yer alan günlük yaşantı ve kendine güven ve motivasyon alt boyutlarında da fiziksel aktiviteyle anlamlı ilişkisini ifade etmiştir. Sum ve diğerleri (2021) 1'i kadın 8'i erkek toplam 9 beden eğitimi ve spor öğretmenlerinde yapmış olduğu fiziksel okuryazarlığın öz yeterlilik ile öğrencilerin öğrenme çıktılarının etkilerini nitel çalışmada incelemiştir.

Çalışma; temel öğretmen ölçümleri, profesyonel gelişim müdahalesi, profesyonel gelişim sonrası öğretmen ölçümleri, temel öğrenci ölçümleri, bedene eğitimi müfredat müdahalesi, müfredat sonrası öğrenci ölçümleri ve izleme olmak üzere altı aşamadan oluşmaktadır. Öğretmenlerin vermiş olduğu yanıtlar sonucunda; genç öğretmenlerin öğretim programında yer vermemelerine ve yaşlı öğretmenlerin ise bilgi birikimlerinin olmasına rağmen düşük olduğuna yer verilmiştir. Sum ve diğerleri (2016) beden eğitimi ve spor öğretmenleri için “Algılanan Beden Okuryazarlığı Ölçeği” oluşturmak ve doğrulamak amacıyla çalışma gerçekleştirmiştir. Bu çalışmaya Hong Kong’da bulunan 336 beden eğitimi ve spor öğretmeni katılmıştır. Ölçme aracı; 18 maddeden 5 puanlı likert şeklinde oluşturulmuştur. Açımlayıcı faktör analizi (AFA) madde yükleri 0.69 ile 0.87 arasında, Cronbach alfası ise 0.73 ile 0.76 arasında değişim göstermiştir. Doğrulamalı faktör analizi (DAF) yapının modele iyi uyum göstermesi sonucunda ölçeğin beden eğitimi ve spor öğretmenlerde kullanılabileceğini ifade etmiştir. Sum ve diğerleri (2018)’de ayrıca yaşları 11 ile 19 arasında değişmekte olan ergenler için 9 maddelik “Algılanan Beden Okuryazarlığı Ölçeği” geliştirmiştir. Ölçek Hong Kong’da bulunan 1945 ergenin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Doğrulamalı faktör analizi (DAF), modelle iyi bir uyum gösterdiği için ölçeğin ergenlerde kullanımını güvenilir ve geçerli kıldığını ortaya koyulmuştur. Munusturlar ve Yıldız (2018) da Sum ve Diğerlerinin (2016) yapmış olduğu beden eğitimi ve spor öğretmenleri için “Algılanan Beden Okuryazarlığı Ölçeğini” Türkçe güvenirlik ve geçerliliğini yapmıştır. Çalışmaya Türkiye’nin farklı yerlerinde görev yapmakta olan toplam 238 (110 erkek, 108 kadın) beden eğitimi ve spor öğretmeni katılmıştır. Ölçek katılımcılara dijital ortamlardan ulaştırılmıştır. Ölçeğin dil geçerliliğini önce Anadolu Üniversitesi Modern Diller İngilizce bölümünde bulunan bir öğretim üyesi İngilizceden Türkçeye ardından farklı iki İngilizce bölümü öğretim üyesi tarafından Türkçeden İngilizceye çevrilerek sağlanmıştır. Yapılan DFA sonucunda ölçeğin orijinal yapısının Türkiye örnekleminde doğrulanmadığı saptanmıştır. Ancak yapılan AFA ve DFA analizleri sonucundan farklı 3 faktörlü ve 9 ifadeli yapı ile modelin kabul edilebilir olduğu gözlemlenmiştir. Bunun sonucunda bu yapı kabul edilmiş ve beden eğitimi ve spor öğretmenlerinde kullanıma uygun olduğu saptanmış ve ifade edilmiştir. Yılmaz ve Kabak (2021) ise Sum ve diğerlerinin oluşturmuş olduğu ergenler için “Algılanan Beden Okuryazarlığı Ölçeği” çalışmasının Türkçe güvenirlik ve geçerliliğini yapmıştır. Örneklem grubunu 12 ile 19 yaşları arasında

değişen toplam 585 (42 kadın ve 176 erkek) genç katılımcı oluşturmaktadır. Çalışma verileri 2019 yılında dört farklı çalışma grubundan elde edilmiştir. Türkçe dilsel eşdeğerliliğini sağlamak için 2019- 2020 eğitim- öğretim yılının güz döneminde İngilizce Öğretmenliği Bölümünde okuyan 20 öğrenciye İngilizce formu ve Türkçe formu uygulanmıştır. Çalışmanın tek boyutlu ve üç boyutlu versiyonları test edilmiştir. Üç boyutlu versiyonunun uyum indeksinin daha fazla olduğu saptanmıştır. Yapılan yapı geçerliliği analizler sonucunda ölçeğin ergenlerde kullanımına uygun olduğu tespit edilmiştir. Longmuir ve diğerleri (2015) ise çocukluk döneminde fiziksel okuryazarlığın değerlendirilmesi amacıyla teoride önerilen CAPL'nin 4. ile 6. Sınıf öğrencilerinde test etmiştir. Çalışmaya 4., 5. ve 6. Sınıfa giden yaşları 8 ila 12 arasında değişen 963 (529kız, 433 erkek) çocuk katılımcı katılmıştır. Çalışmaya Katılım sağlayan çocukların %85'nin sonuçları doğrulayıcı faktör analizine dahil edildi. Katılımcılar Kanada'nın Ontario kentinde bulunan yerel okullarda okuyan öğrencilerdir. Çalışma için veriler fiziksel okuryazarlığın boyutlarını oluşturan; fiziksel aktiviteye katılım, fiziksel uygunluk/yeterlilik, bilgi ve anlayış son olarak motivasyon ve güven başlıkları halinde toplanmıştır. Sonuç olarak Kanada Fiziksel Okuryazarlık Değerlendirmesi (CAPL) çocuklarda fiziksel aktivite için kapsamlı bir değerlendirme sunduğu ifade edilmiştir. Stoddart ve Humbert (2017) ise Kanada'nın Saskatchewan eyaletinde bulunan lise, ortaokul ve ilkokul düzeyindeki beden eğitimi ve spor öğretmeni ve daha önce görev yapmış ardından yönetici statüsünde bulunan 104 beden eğitimi ve spor öğretmeni ile gerçekleştirmiştir. Fluid Survey platformu aracılığıyla geliştirilen anketle katılımcılardan veriler toplanmıştır. Öğretmenlerin hizmet yılı arttıkça fiziksel okuryazarlık algısının yüksek çıktığını tespit etmiştir. Ayrıca; beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin fiziksel okuryazarlık kavramını tam manasıyla anlamaları için daha fazla uygulama gerçekleştirilmesini ifade etmiştir. Hernaiz-Sánchez ve diğerlerinin (2021) 265 (50 kadın ve 215 erkek) beden eğitimi ve spor öğretmen adayının katılımı ile yapmıştır. Katılımcılar A Coruña Üniversitesi ve Vigo Üniversitesinde okuyan birinci ve dördüncü sınıfta okuyan öğrencilerdir. Çalışmanın amacı beden eğitiminde hayat boyu fiziksel aktiviteyi teşvik eden yeni bir yaklaşım olan fiziksel okuryazarlığı beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programına uygun olup olmadığına incelemektir. Çalışma için 25'i kapalı 11'i açık uçlu olmak üzere 36 sorudan oluşan bir anket hazırlanmıştır. Katılımcıların vermiş oldukları cevaplara istinaden hazırlanan anket çalışmasının geçerlilik ve güvenilirliği sağlanmış ve beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarında kullanılacak bir ölçüm

aracı elde edildiği söylenmiştir. Ek olarak katılımcıların cevaplarının analizi sonucunda fiziksel okuryazarlığı; sağlıklı yaşam tarzı alışkanlığı ve motor yetkinliğine sahip olmak olarak gördüğünü ifade etmiştir. Edwards ve diğerleri (2019)'da ise mesleki gelişim programına katılan Galli ortaokulundaki beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin fiziksel okuryazarlığı nasıl operasyonel hale getirileceğini araştırmıştır. Edwards ve arkadaşlarının yapmış olduğu çalışma nitel olup üç aşamadan oluşmaktadır. Çalışmada öğretmenlere etkili mesleki gelişimin dokuz temel ilkesi uygulanmıştır ve ardından fiziksel okuryazarlık bilgileri ve uygulama üzerinde ki etkileri gözlemlenmiştir. Çalışma sonucunda öğretmenler katıldıkları uygulamalar sonrasında fiziksel okuryazarlık hakkındaki bilgi ve anlayışlarının olumlu yönde değiştiğini ve uygulama yönünde de farkındalık kazandıklarını ifade etmişlerdir. Ayrıca Edwards ve arkadaşları fiziksel okuryazarlığın uygulamalı çalışmalar ile operasyonel hale getirilmesinin önemine vurgu yapmıştır. Erdoğan (2021) pandemi süresince beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin beslenme alışkanlığı ve fiziksel aktivite düzeylerini belirlemek amacıyla çalışmayı gerçekleştirmiştir. Çalışmaya Bitlis Eren Üniversitesi ve Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi beden eğitimi ve spor yüksekokulunda okuyan 93'ü kadın, 138'i erkek toplamda 231 kişi katılmıştır. Anket formu katılımcılara dijital ortamdan ulaştırılarak veriler toplanmıştır. Elde edilen veriler sonucunda %67,5'inin düzenli fiziksel aktiviteye katılmadığı, %51,9'unun haftada sadece 2 gün egzersiz yaptığı, %68,8'inin ise evde egzersiz yaptığı ve %46,8'inin evde yapılan egzersizlerin yararlı olmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca erkek katılımcıların fiziksel aktivite düzeylerinin yüksek olduğu saptanmış bunun yanı sıra katılımcıların hepsinde fiziksel aktivite düzeylerinin azaldığı rapor edilmiştir. Deniz (2011) çalışmanın bulgularını destekler nitelikte 278 evli 223 bekar, toplamda 501 kişide yapmış olduğu çalışmada bekar bireylerin fiziksel aktivite düzeylerinin yüksek olduğunu tespit etmiştir. Ek olarak Kalkavan ve diğerlerinin (2016) yapmış olduğu 185 evli, 105 bekar akademisyen katılımcı ile yapmış olduğu çalışmada bekar bireylerin fiziksel aktiviteye katılımının anlamlı bir farklılık oluşturduğunu ifade etmiştir. Rüzgar (2020) Batman ilinde ortaöğretim kurumunda çalışmakta olan 331 (205 erkek, 126 kadın) öğretmenin fiziksel aktivite düzeyleri ile yaşam kalitesi arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Öğretmenlerin yaşlarının artmasıyla fiziksel aktivite düzeylerinin arttığını ve arasındaki ilişkinin anlamlı olduğu ifade etmiştir. Arnett (2017) çalışmasında yaşları 18 ile 25 arasında değişen 14'ü erkek, 48'i kadın 62 farklı bölümde okuyan lisans

öğrencisini kullanmıştır. Çalışmanın amacında fiziksel okuryazarlık çerçevesinde katılımcıların motor beceri yeterliliği, algılanan yeterlilik ve fiziksel aktivite arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Çalışmada katılımcıların fiziksel okuryazarlık algıları değerlendirilirken fiziksel yeterliliğin ayrı bir alanda ölçülmesi önerilmiştir. Bu nedenle kendini fiziksel olarak yeterli olarak gören katılımcı yüksek motor beceri yeterliliğine sahip olacak ve daha fazla fiziksel aktiviteye katılacaktır bu da fiziksel okuryazarlığa olumlu yönde etkileyeceği ifade edilmiştir. Katılımcıların fiziksel aktiviteye katılma durumları yedi soruluk “Fiziksel Aktivite Hazırlık Anketi” ölçme aracı ile toplanmıştır. Katılımcıların Fiziksel aktivite düzeyleri ise Uluslararası Fiziksel Aktivite Anketinin kısa formuyla saptanmıştır. Motor beceri yeterlilikleri ise Stodden ve diğerlerinin (2009) oluşturmuş olduğu fırlatma, yatay zıplama ve topa maksimum tekme içeren uygulama kullanılmıştır. Son olarak da algılanan fiziksel yeterlilik için de 30 soruluk 5 alt boyuttan oluşan “Fiziksel Benlik Algısı Profili” ölçeği kullanılmıştır. Çalışma sonucunda fiziksel okuryazarlığın uygulamaya yönelik, motor becerileri içeren ve fiziksel aktiviteye katılımı içeren değerlendirme çalışmalarının yapılmasının önemi ifade edilmiştir.

3. YÖNTEM

Bu bölümde araştırma modeli, araştırma evreni ve örnekleme, araştırmada kullanılan veri toplama araçları ile veri toplama araçlarının uygulanması ve elde edilen verilerin çözümlenmesinde kullanılan istatistiksel yöntem ve teknikler açıklanmıştır.

3.1 Araştırmanın Konusu

Bu çalışmanın konusu beden eğitimi öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmen adayları arasındaki fiziksel okuryazarlığa dair farklılıkların belirlenmesidir

3.2 Veri Toplama Araçları

Araştırmada beden eğitimi ve spor öğretmenlerine ait cinsiyet, yaş, medeni durum, hizmet yılı vb. bilgilere ulaşmak amacıyla “kişisel bilgi formu” kullanılmıştır. Bu form hazırlanırken literatür taranıp sıklıkla kullanılan demografik değişkenler havuzu oluşturulacak, oluşturulan bu havuzdaki değişkenler içerisinde araştırmanın amacına ve kapsamına uygun sorular seçilmiştir. Araştırmada Sum(2016) ve diğerleri tarafından Hong Kong da beden eğitimi öğretmenlerine yönelik hazırlanan Munusturlar ve Yıldizer (2020) tarafından Türkçe güvenilirlik ve geçerliği yapılan Algılanan Beden Okuryazarlığı Ölçeği (ABOÖ) kullanılmıştır. Kullanılacak ölçeğin kendilik hissi ve kendine güven (m1,m2,m3) bilgi ve anlayış (m5,m6,m7) iletişim (m8,m9) olmak üzere 3 alt boyutu bulunmaktadır.

3.3 Veri Toplama Süreci

Çalışmamızda ön uygulamaya yer verilmemiştir. Araştırmada veriler “kişisel bilgi formu” ve “algılanan beden okuryazarlığı ölçeği” mail aracılığıyla kullanıcılara ulaştırılmıştır. Anket çalışmasına başvurulacak olup tahmini altı aylık bir çalışma süresini kapsamıştır.

3.4 Çalışmanın Tipi, Evreni ve Örneklemi

Katılımcıları seçmek için kartopu örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırma İstanbul ilinde yaşayan 20-50 yaş arası 3.ve 4. sınıf 100 beden eğitimi öğretmen adayı ile İstanbul ilinde devlet okullarında aktif görev yapmakta olan 100 beden eğitimi ve spor öğretmeninden oluşan iki grup üzerinde toplamda yaklaşık 200 kişiye yapılmıştır. Araştırmadan çıkarılma kriterleri; 20 yaş altı ve 50 yaş üstünde olan, beden eğitimi ve spor öğretmenliği dışında farklı branş öğretmenliği yapan diğer tüm öğretmenler ve spor bilimleri 3. ve 4.sınıf öğretmen adayları dışında kalan lisans öğrencileri araştırmaya katılım sağlamamıştır.

3.5 Katılımcıların Sosyo-Demografik Özelliklerine Yönelik Verdiği Cevapların Dağılımı

Katılımcıların sosyo-demografik özelliklerine yönelik verdiği cevaplardan oluşan frekans ve yüzde bilgileri ile Çizelge 3.1’de sunulmuştur.

Çizelge 3.1: Katılımcıların Kişisel Özelliklerine Göre Dağılımları

		Beden eğitimi öğretmen adayları		Beden eğitimi ve spor öğretmenleri	
	Kişisel Özellikler	n	%	n	%
Cinsiyet	Kadın	44	44,0	35	35,0
	Erkek	56	56,0	65	65,0
Medeni Durum	Bekar	96	96,0	36	36,0
	Evli	4	4,0	64	64,0
Eğitim Durumu	Lisans			67	67,0
	Yüksek Lisans			31	31,0
	Doktora			2	2,0
Yaş	Ort/Ss	20,24/1,40		38,29/7,58	
Meslek Kıdemi	1-5 yıl			22	22,0
	5-10 yıl			20	20,0
	10-20 yıl			36	36,0
	20 ve üzeri			22	22,0
Günlük Fiziksel Aktivite Yapma Durumu	Evet	92	92,0	89	89,0
	Hayır	8	8,0	11	11,0

Çizelge 3.1’ de görüldüğü üzere araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmen adaylarının 44’ü (%44,0) kadın ve 56’sı (%56,0) erkek olduğu, 96’sı (%96,0) bekar

ve 4'ü (%4,0) evli olduğu, yaş ortalamasının 20,24 olduğu 92'si (%92,0) günlük fiziksel aktivite yaptığı belirlenmiştir.

Çizelge 3.1' de görüldüğü üzere araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin 35'i (%35,0) kadın ve 65'i (%65,0) erkek olduğu, 36'sı (%36,0) bekar ve 64'ü (%4,0) evli olduğu , 67'si (%67,0) lisans mezunu, 31'i (%31,0) yüksek lisans mezunu, 2'si (%2,0) doktora mezunu olarak dağıldığı, yaş ortalamasının 38,29 olduğu belirlenmiştir.

Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin 22'si (%22,0) 1-5 yıl, 20'si (%20,0) 5-10 yıl, 36'sı (%36,0) 10-20 yıl, 22'si (%22,0) 20 ve üzeri yıl meslek kıdemine sahip olduğu ve 89'si (%89,0) günlük fiziksel aktivite yaptığı belirlenmiştir.

3.6 Verilerin Analizi

Tüm istatistiksel analizler SPSS IBM programı ile yapılmıştır.

Analizlerde tanımlayıcı istatistikler frekans (f), yüzde (%), ortalama ($\bar{X}$), standart sapma (SS), minimum ve maksimum değerler olarak belirtilmiştir.

Algılanan Beden Okuryazarlığı Ölçeği normal dağılım hipotezine uyup uymadığı çarpıklık ve basıklık katsayılarına bakılmak suretiyle tespit edilmiş ve parametrik test yöntemleri tercih edilmiştir (Çizelge 3.2).

Beden eğitimi öğretmen adayları ve beden eğitimi ve spor öğretmenleri ile normal dağılım gösteren değişkenlerin karşılaştırmalarında t testi kullanılmıştır.

Ulaşılan bütün sonuçlarda istatistiki anlamlılık $p < 0,05$ seviyesinde değerlendirilmiştir.

3.7 Normallik Analizi

Seçer (2015, s. 28) normal dağılım varsayımının; 'çarpıklık ve basıklık' değerleri bakılarak değerlendirmenin daha doğru bir yaklaşım olduğunu değerlendirmiştir.

Algılanan Beden Okuryazarlığı Ölçeği normal dağılım hipotezine uyup uymadığı çarpıklık ve basıklık katsayılarına bakılmıştır.

Veriler analiz edilmeden önce Algılanan Beden Okuryazarlığı verilerinin çarpıklık ve basıklık katsayılarına ait sonuçlar Çizelge 3.2’de gösterilmiştir.

Çizelge 3.2: Çalışmada Yer Alan Sürekli Değişkenlere Ait Normal Dağılım Çizelgesi

Ölçek	N	Beden eğitimi öğretmen adayları		Beden eğitimi ve spor öğretmenleri	
		Çarpıklık	Basıklık	Çarpıklık	Basıklık
Algılanan Beden Okuryazarlığı	100	-,752	,148	-,465	-,020
Kendilik hissi ve kendine güven	100	-,489	-,863	-,251	-1,030
Bilgi ve anlayış	100	-,925	-,230	-,981	1,194
İletişim	100	-,913	,777	,017	-1,449

Tabachnick ve Fidell (2013), çarpıklıkla basıklık değerlerinin +1,5 ve -1,5 değerlerinin arasında olduğu hallerde normal dağılımın sağlandığını kabul etmektedir.

Gerçekleştirilen analizler sonucunda genel olarak değişkenlerin normal dağılım gösterdiği belirlenmiştir.

3.8 Güvenirlilik Analizi

Bu bölümünde; veri toplama aracı olarak tercih edilen Algılanan Beden Okuryazarlığı Ölçeği altboyutlarına yönelik iç tutarlılık analizi yapılmıştır. Cronbach’s Alpha değerlerinin kriterleri aşağıdaki gibidir;

α değeri,

$0,00 \leq \alpha < 0,40$ ise Güvenilir değil

$0,40 \leq \alpha < 0,60$ ise Düşük güvenilirlikte

$0,60 \leq \alpha < 0,80$ ise Oldukça güvenilir

$0,80 \leq \alpha \leq 1,00$ ise Yüksek güvenilirdir. (Özdamar, 1999, s. 513) .

Cronbach’s Alpha değerleri Algılanan Beden Okuryazarlığı Ölçeği güvenilir olduğunu ve çalışmada kullanılmasında bir sakınca olmadığını göstermektedir (Özdamar, 1999, s. 513)

Çizelge 3.3: Değişkenlere Yönelik Güvenirlik Analizi Sonuçları

	Beden eğitimi öğretmen adayları	Beden eğitimi ve spor öğretmenleri
Ölçek	Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha
Algılanan Beden Okuryazarlığı	,879	,779
Kendilik hissi ve kendine güven	,760	,731
Bilgi ve anlayış	,920	,798
İletişim	,948	,781

4. BULGULAR

Bu bölümde araştırma soruları çerçevesinde yapılan analiz sonuçları sunulmuş ve bulgular yorumlanmıştır.

4.1 Beden Eğitimi Öğretmen Adayları, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Algılanan Beden Okuryazarlığı Ölçeğine Vermiş Oldukları Cevapların Ortalamaları Arasındaki Farklılığa İlişkin Bulgular

Çizelge 4.1’de beden eğitimi öğretmen adayları, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin Algılanan Beden Okuryazarlığı ölçeği puanları arasındaki farklılığa ilişkin sonuçlar yer verildi.

Çizelge 4.1: Beden Eğitimi Öğretmen Adayları, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Algılanan Beden Okuryazarlığı Ölçeğine Vermiş Oldukları Cevapların Ortalamaları Arasındaki Farklılığa İlişkin t-Testi Sonuçları

Algılanan Beden Okuryazarlığı Ölçeği	Beden eğitimi öğretmen adayları (N=100)	Beden eğitimi ve spor öğretmenleri (N=100)	Test*	Anlamlılık
Maddeler	$\bar{X} \pm Ss$	$\bar{X} \pm Ss$	t değeri	p
1-Yeterli temel hareket becerilerine sahibimdir.	4,56±,52	4,26±,96	2,749	,007**
2-Öğrenilmiş motor becerileri diğer fiziksel aktivitelerde uygulayabilirim.	4,24±,95	4,54±,50	-2,783	,006**
3-Beden eğitimi konusundaki bilgilerimi uzun dönemde uygulayabilirim.	4,32±,62	4,66±,55	-4,096	,000**
4-Fiziksel uygunluk (fitness) için öz yönetim becerilerine sahibimdir.	4,12±,77	4,51±,61	-3,970	,000**
5-Spor yapmayı yaşam boyu sürecek bir alışkanlık haline getirebilirim.	4,48±,70	4,23±,83	2,303	,022**
6-Yaşam boyu spor anlayışına sahibim.	4,52±,70	4,24±,92	2,414	,017**

Çizelge 4.1: (Devamı) Beden Eğitimi Öğretmen Adayları, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Algılanan Beden Okuryazarlığı Ölçeğine Vermiş Oldukları Cevapların Ortalamaları Arasındaki Farklılığa İlişkin t-Testi Sonuçları

Algılanan Beden Okuryazarlığı Ölçeği	Beden eğitimi öğretmen adayları (N=100)	Beden eğitimi ve spor öğretmenleri (N=100)	Test*	Anlamlılık
Maddeler	$\bar{X} \pm Ss$	$\bar{X} \pm Ss$	t değeri	p
7-Daha sağlıklı olmak için spor yapmaya istekliyimdir.	4,36±,69	4,71±,46	-4,235	,000**
8-Güçlü iletişim becerilerine sahibimdir.	4,16±,79	4,47±,56	-3,210	,002**
9-Güçlü sosyal becerilere sahibimdir.	4,12±,77	4,41±,51	-3,134	,002**
Toplam Puan	4,30±,53	4,44±,37	-2,198	.029**

*t Testi, $\bar{X}$ = Ortalama, Ss= Standart Sapma, p=Anlamlılık, **p<0,05

Algılanan Beden Okuryazarlığı Ölçeği'ne göre yapılan değerlendirmede, beden eğitimi öğretmen adaylarının ortalama puanı 4.30 iken, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin ortalama puanı 4.44 olarak belirlenmiştir. Bu sonuçlar, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin algılanan beden okuryazarlığı konusunda öğretmen adaylarına göre daha yüksek bir düzeye sahip olduğunu göstermektedir.

Ölçeğin 1. maddesi bireylerin temel hareket becerilerine olan yeterliliklerini değerlendirmekle ilgilidir. Temel hareket becerilerine sahip olma konusunda, öğretmen adayları ortalama olarak 4.56 puan alırken, mevcut öğretmenler 4.26 puan almıştır. Bu durum, öğretmen adaylarının bu alanda mevcut öğretmenlere göre daha yetkin olduklarını ortaya koymaktadır.

Ölçeğin 2. maddesi, öğrenilen motor becerilerinin çeşitli fiziksel aktivitelerde uygulanabilme kapasitesini ölçmektedir. Öğrenilen motor becerilerini diğer fiziksel aktivitelerde uygulama yeteneği açısından, öğretmen adaylarının ortalama puanı 4.24 iken, mevcut öğretmenlerin ortalama puanı 4.54'tür. Bu bulgu, mevcut öğretmenlerin motor becerilerini uygulama konusunda öğretmen adaylarından daha yetkin olduklarını göstermektedir.

Ölçeğin 3. maddesi, beden eğitimi ile ilgili bilgilerin uzun vadeli uygulanabilirliğine odaklanmaktadır. Beden eğitimi konusundaki bilgileri uzun dönemde uygulayabilme yeteneği bakımından, öğretmen adayları ortalama 4.32 puan

alırken, mevcut öğretmenler 4.66 puan almıştır. Bu fark, mevcut öğretmenlerin bilgilerini uzun vadeli olarak uygulama konusunda daha yetkin olduklarını belirtir.

Ölçeğin 4. maddesi, bireylerin kendi fiziksel uygunluklarını yönetme becerilerini sorgulamaktadır. Fiziksel uygunluk için öz yönetim becerilerine sahip olma ile ilgili olarak, öğretmen adaylarının ortalama puanı 4.12 iken, mevcut öğretmenler 4.51 puan almıştır. Bu sonuç, mevcut öğretmenlerin fiziksel uygunluk konusunda daha yüksek bir öz yönetim becerisine sahip olduğunu ortaya koymaktadır.

Ölçeğin 5. maddesi, spor yapmanın yaşam boyu sürdürülebilir bir alışkanlık olarak benimsenip benimsenmediğini sorgulamaktadır. Spor yapmayı yaşam boyu bir alışkanlık haline getirme konusunda, öğretmen adayları ortalama olarak 4.48 puan alırken, mevcut öğretmenler 4.23 puan almıştır. Bu durum, öğretmen adaylarının sporu yaşam boyu sürdürme konusunda daha istekli olduklarını gösterir.

Ölçeğin 6. maddesi, bireylerin yaşam boyu spor yapma anlayışına sahip olup olmadığını incelemektedir. Yaşam boyu spor anlayışına sahip olma ile ilgili olarak, öğretmen adayları ortalama 4.52 puan alırken, mevcut öğretmenler 4.24 puan almıştır. Bu sonuçlar, öğretmen adaylarının yaşam boyu spor yapma konusunda daha güçlü bir anlayışa sahip olduğunu belirtir.

Ölçeğin 7. maddesi, sağlık durumunu geliştirme amacıyla spor yapma konusundaki istekliliği ölçmektedir. Daha sağlıklı olmak için spor yapma isteği açısından değerlendirildiğinde, öğretmen adaylarının ortalama puanı 4.36 iken, mevcut öğretmenler 4.71 puan almıştır. Bu farklılık, mevcut öğretmenlerin sağlık için spor yapma konusunda daha yüksek bir motivasyona sahip olduklarını göstermektedir.

Ölçeğin 8. maddesi, bireylerin iletişim becerilerinin gücünü değerlendirmektedir. Güçlü iletişim becerilerine sahip olma ile ilgili olarak ise, öğretmen adaylarının ortalama puanı 4.16 iken, mevcut öğretmenlerin ortalama puanı 4.47'dir. Bu bulgu, mevcut öğretmenlerin iletişim becerileri konusunda öğretmen adaylarından daha yetkin olduklarını ortaya koymaktadır.

Ölçeğin 9. maddesi bireylerin sosyal becerilerinin derecesini belirlemeye yöneliktir. Güçlü sosyal becerilere sahip olma konusunda, öğretmen adaylarının ortalama puanı 4.12 iken, mevcut öğretmenler 4.41 puan almıştır. Bu sonuçlar,

mevcut öğretmenlerin sosyal beceriler açısından öğretmen adaylarına göre daha üstün olduklarını göstermektedir.

4.2 Beden Eğitimi Öğretmen Adayları, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Cinsiyet Durumu ile Algılanan Beden Okuryazarlığı Ölçeği Ortalamaları Arasındaki Farklılığa İlişkin Bulgular

Çizelge 4.2’de beden eğitimi öğretmen adayları, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin cinsiyet durumu ile Algılanan Beden Okuryazarlığı Ölçeği puanları arasındaki farklılığa ilişkin sonuçlar yer verildi.

Çizelge 4.2: Beden Eğitimi Öğretmen Adayları, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Cinsiyet Durumu ile Algılanan Beden Okuryazarlığı Ölçeği Ortalamaları Arasındaki Farklılığa İlişkin t-Testi Sonuçları

		Beden eğitimi öğretmen adayları		Beden eğitimi ve spor öğretmenleri		*Test t değeri	Anlamlılık p
	N	$\bar{X} \pm Ss$	N	$\bar{X} \pm Ss$			
Algılanan Beden Okuryazarlığı	Erkek	56	4,42±,41	65	4,40±,40	,274	,784
	Kadın	44	4,15±,62	35	4,52±,30	-3,269	,002**
Kendilik hissi ve kendine güven	Erkek	56	4,49±,43	65	4,47±,46	,220	,826
	Kadın	44	4,08±,62	35	4,53±,40	-3,714	,000**
Bilgi ve anlayış	Erkek	56	4,52±,52	65	4,34±,67	1,683	,095
	Kadın	44	4,36±,78	35	4,50±,45	-,941	,350
İletişim	Erkek	56	4,25±,85	65	4,39±,47	-1,161	,248
	Kadın	44	4,00±,61	35	4,53±,45	-4,273	,000**

*t Testi, $\bar{X}$ = Ortalama, SS= Standart Sapma, p=Anlamlılık, **p<0,05

Ölçek geneli kadınlar açısından incelendiğinde; kadın öğretmen adaylarının algılanan beden okuryazarlığı üzerine aldıkları ortalama puan 4.15 iken, kadın öğretmenlerin ortalama puanı 4.52’dir (p<0,05). Bu durum, kadın öğretmenlerin algılanan beden okuryazarlığı konusunda adaylardan anlamlı derecede daha yüksek bir düzeye sahip olduğunu göstermektedir.

Erkekler içinse; erkek öğretmen adaylarının algılanan beden okuryazarlığı konusunda aldıkları ortalama puan 4.42 iken, erkek öğretmenlerin ortalama puanı 4.40’tır. Söz konusu iki grup arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır.

Ölçeğin 1. alt boyutu kadınlar açısından incelendiğinde; kadın öğretmen adaylarının kendilik algısı ve kendine güven üzerine aldıkları ortalama puan 4.08'dir; buna karşılık, kadın öğretmenlerin ortalama puanı 4.53'tür ($p<0,05$). Bu durum, mevcut öğretmenlerin özsaygı ve kendine güven konularında daha yüksek bir seviyede olduklarını göstermektedir.

Erkekler içinse; erkek öğretmen adaylarının kendilik algısı ve kendine güven üzerine aldıkları ortalama puan 4.49 iken, erkek öğretmenlerin ise 4.47'dir. Bu alanlarda her iki grup arasında da anlamlı bir fark gözlemlenmemiştir.

Ölçeğin 2. alt boyutu kadınlar açısından incelendiğinde; bilgi ve anlayış açısından kadın öğretmen adaylarının ortalama puanı 4.36, kadın öğretmenlerin 4.50'dir. Bu iki grup arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır.

Erkekler içinse; erkek öğretmen adaylarının bilgi ve anlayış kategorisinde ortalama puanı 4.52 iken erkek öğretmenlerin 4.34'tür. Bu alanlarda her iki grup arasında da anlamlı bir fark gözlemlenmemiştir.

Ölçeğin 3. alt boyutu kadınlar açısından incelendiğinde; iletişim becerileri bağlamında kadın öğretmen adaylarının ortalama puanı 4.00, kadın öğretmenlerin ise 4.53'tür ($p<0,05$). Bu durum, mevcut öğretmenlerin iletişim becerilerinin adaylara göre daha gelişmiş olduğunu ortaya koymaktadır.

Erkekler içinse; iletişim becerileri açısından erkek öğretmen adaylarının ortalama puanı 4.25 iken erkek öğretmenlerin ortalama puanı 4.39'dur. Bu iki grup arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir.

4.3 Beden Eğitimi Öğretmen Adayları, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Algılanan Beden Okuryazarlığı Ölçeğine Ortalamaları Arasındaki Farklılığa İlişkin Bulgular

Çizelge 4.3'te beden eğitimi öğretmen adayları, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin Algılanan Beden Okuryazarlığı ölçeği puanları arasındaki farklılığa ilişkin sonuçlar yer verildi.

Çizelge 4.3: Beden Eğitimi Öğretmen Adayları, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Algılanan Beden Okuryazarlığı Ölçeği Arasındaki Farklılığa İlişkin t-Testi Sonuçları

	Beden eğitimi öğretmen adayları (N=100)	Beden eğitimi ve spor öğretmenleri (N=100)	Test*	Anlamlılık
Ölçek	$\bar{X} \pm Ss$	$\bar{X} \pm Ss$	t değeri	p
Algılanan Beden Okuryazarlığı	4,30±,53	4,44±,37	-2,198	,029**
Kendilik hissi ve kendine güven	4,31±,56	4,49±,44	-2,566	,011**
Bilgi ve anlayış	4,45±,65	4,39±,60	,673	,502
İletişim	4,14±,76	4,44±,47	-3,365	,001**

*t Testi, $\bar{X}$ = Ortalama, Ss= Standart Sapma, p=Anlamlılık, **p<0,05

Ölçek geneli incelendiğinde; öğretmen adaylarının algılanan beden okuryazarlığı konusundaki ortalama puanı 4.30 iken, mevcut öğretmenlerin ortalama puanının 4.44 olduğu görülmektedir (p<0,05). Bu sonuçlar, mevcut öğretmenlerin algılanan beden okuryazarlığı açısından öğretmen adaylarına kıyasla anlamlı bir üstünlüğe sahip olduğunu göstermektedir.

Ölçeğin 1. alt boyutu incelendiğinde; kendilik algısı ve kendine güven boyutunda, öğretmen adaylarının ortalama puanı 4.31 olup, mevcut öğretmenlerin ortalama puanı 4.49'dur (p<0,05). Bu bulgu, mevcut öğretmenlerin kendilerine olan güven ve öz algıları konusunda istatistiksel olarak anlamlı şekilde öğretmen adaylarından daha yüksek bir puan almış olduğunu ortaya koymaktadır.

Ölçeğin 2. alt boyutu incelendiğinde; bilgi ve anlayış boyutunda ise, öğretmen adaylarının ortalama puanı 4.45, mevcut öğretmenlerin ise 4.39'dur. Bu iki grup arasında anlamlı bir fark tespit edilmemiştir.

Ölçeğin 3. alt boyutu incelendiğinde; iletişim becerileri açısından, öğretmen adaylarının ortalama puanı 4.14 iken, mevcut öğretmenlerin ortalama puanı 4.44'tür (p<0,05). Bu sonuçlar, iletişim becerileri konusunda mevcut öğretmenlerin öğretmen adaylarına göre istatistiksel olarak anlamlı şekilde daha yetkin olduklarını göstermektedir.

5. TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu çalışmada beden eğitimi öğretmen adayları ile aktif görev yapmakta olan beden eğitimi öğretmenlerinin fiziksel okuryazarlık düzeylerinin belirlenmesi, belirlenen sonuçlar arasındaki farklılıkların ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Çalışmada kartopu örnekleme yöntemiyle seçilen, İstanbul ilinde yaşayan 20-50 yaş arası 3. ve 4. sınıf 100 beden eğitimi öğretmen adayı ile İstanbul ilinde devlet okullarında aktif görev yapmakta olan 100 beden eğitimi ve spor öğretmeninden oluşan iki grup üzerinde toplamda 200 kişiden, kişisel bilgi formu ve Algılanan Beden Okuryazarlığı Ölçeği ile veri toplanmıştır. Çalışma kapsamında yapılan analizde, mevcut öğretmenlerin algılanan fiziksel okuryazarlıkta öğretmen adaylarına göre istatistiksel olarak anlamlı bir üstünlüğe sahip olduğu belirlenmiştir. Cinsiyet bazında yapılan analizlerde ise; kadın öğretmenlerin kadın öğretmen adaylarına göre daha yüksek puanlar aldığı gözlemlenmiştir. Erkek öğretmenler ile erkek öğretmen adayları arasında ise bu boyutlarda anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Fiziksel okuryazarlık; bireylerin spor ve egzersizle olan ilişkisini anlamada kritik bir role sahip olan, sağlıklı bir yaşam tarzının temel taşlarından biri olarak kabul edilen, günümüzde giderek daha fazla önem kazanan bir kavramdır. Başoğlu (2018) makalesinde fiziksel okuryazarlığı; bireylerin fiziksel aktiviteleri yaşamlarının bir parçası olarak benimsemelerine yardımcı olan motivasyon, özgüven, fiziksel yetenek, bilgi ve anlayış gibi çok boyutlu unsurları içeren bir kavram olarak derinlemesine incelenmiştir. Makalede, sağlıklı ve aktif bir yaşam sürdürmek için gerekli olan temel nitelikler ve bilgi birikiminin yanı sıra, çocukların ve gençlerin spor yeteneklerini geliştirmelerine ve yaşam boyu fiziksel aktivitelere katılım sağlamalarına imkan tanıyan eğitim programlarının önemine değinilmektedir. Ayrıca, fiziksel okuryazarlığın günümüzde artan çocukluk çağı obezitesi gibi sorunlarla mücadelede önemli bir rol oynadığına işaret edilmektedir. Türkiye'deki eğitim sistemi bağlamında fiziksel okuryazarlık konusundaki eksikliklere dikkat çekilirken, üniversitelerdeki ilgili fakültelerde bu konuya odaklanan ders veya modüllerin yetersizliği eleştirilmektedir. Makale, fiziksel okuryazarlık derslerinin

başarılı olabilmesi için özel eğitim almış eğitimciler yetiştirilmesi, farkındalık yaratılması ve ders müfredatlarının anaokulu seviyesinden itibaren bu konuya uygun şekilde düzenlenmesi gerektiğini belirtmektedir.

Literatür incelendiğinde; Balanlı (2023) tarafından, beden eğitimi öğretmenlerinin fiziksel aktivite ve fiziksel okuryazarlık düzeylerini ölçmek ve öğrencilerin fiziksel aktivite düzeylerini artırmaya yönelik beden eğitimi öğretmenlerinin görüşlerini belirlemek amacıyla yürütülen çalışmada, beden eğitimi öğretmenlerinin fiziksel okuryazarlık düzeylerinin çok yüksek düzeyde olduğu belirlenmiştir. Söz konusu çalışmada ulaşılan sonuç ile bu çalışmada ulaşılan sonuç uyum göstermektedir.

Bununla birlikte; Wilkie vd. (2023) tarafından yapılan bir çalışmada, fiziksel okuryazarlık kavramının öğretmenler tarafından nasıl anlaşıldığı ve uygulandığı incelenmiştir. Araştırma, fiziksel okuryazarlık kavramının eğitim pratiklerinde ön planda olmadığı bir ülkede görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin, bu kavramı doğal olarak kendi öğretim yaklaşımlarına entegre edip etmediklerini araştırmaktadır. Çalışma, İspanya'da fiziksel okuryazarlık kavramıyla tanışmamış olan 10 öğretmen ile yarı yapılandırılmış mülakatlar gerçekleştirmiştir. Çalışma, fiziksel okuryazarlık kavramıyla tanışmamış olduklarını belirten beden eğitimi öğretmenlerinin uygulamalarına ve davranışlarına dair bulgular sağlamaktadır. Sonuçlar, fiziksel okuryazarlık yetilerini kazandırmak için gerekli olan şartların her yerde karşılanabildiği yüksek kaliteli beden eğitiminin öğrencilere faydalı olduğunu göstermektedir. Bu sonuç, fiziksel okuryazarlığın öğretilme şeklinin, kavramın ne kadar anlaşıldığından daha önemli olabileceğini düşündürmektedir. Başka bir ifadeyle, çalışma sonucuna göre, öğretmenlerin bu konuyu nasıl işledikleri, kavram hakkındaki bilgilerinden daha belirleyici olabilir.

Balanlı (2023) ve Wilkie vd. (2023) çalışmalarının sonuçları bir arada değerlendirildiğinde, öğretmenlerin fiziksel okuryazarlık konusundaki bilgi düzeylerinin ve bu bilgiyi nasıl uygulamaya koyduklarının, öğrencilerin fiziksel okuryazarlık düzeylerini artırmada kritik öneme sahip olduğu sonucuna varılabilir. Ayrıca, her iki çalışma da fiziksel okuryazarlığın sadece teorik bir kavram olmadığını, aynı zamanda pratik uygulamalarla desteklenmesi gerektiğini ortaya çıkarmaktadır. Eğitimcilerin bu alandaki profesyonel gelişimlerinin sürekli olarak desteklenmesi, onların öğretim pratiğini geliştirecek ve sonuç olarak öğrencilerin

sağlıklı ve aktif yaşam tarzlarına katılımlarını teşvik edecek bir yaklaşım olarak önem kazanmaktadır.

Çeviker (2023) tarafından, sınıf öğretmenlerinin Beden Eğitimi ve Oyun Dersi kapsamında fiziksel okuryazarlık algılarının incelenmesi amacıyla yürütülen çalışmada, erkek sınıf öğretmenlerinin kadın sınıf öğretmenlerine kıyasla fiziksel okuryazarlık düzeyleri daha yüksek çıkmıştır. Söz konusu çalışmada ulaşılan sonuç ile bu çalışmada ulaşılan sonuç birbirine paraleldir. Benzer şekilde; Ming-Hui vd. (2020) çalışmasında, Çin'deki ilkökul öğrencilerinin algılanan ve gerçek fiziksel okuryazarlık seviyeleri arasındaki ilişkileri incelemeyi amaçlamıştır. Araştırmaya ortalama yaşı 10 olan 153'ü erkek ve 174'ü kız olmak üzere toplam 327 çocuk dahil edilmiştir. Çocukların algılanan fiziksel okuryazarlık seviyeleri, Algılanan Fiziksel Okuryazarlık Enstrümanı kullanılarak ölçülmüş, gerçek fiziksel okuryazarlık seviyeleri ise Kanada Fiziksel Okuryazarlık Değerlendirmesi ile değerlendirilmiştir. Erkek çocuklar ve kız çocuklar arasında algılanan ve gerçek fiziksel okuryazarlık puanları arasında önemli korelasyonlar gözlemlenmiştir. Çalışma sonuçlarına göre, genel olarak erkekler hem gerçek fiziksel okuryazarlık puanları hem de fiziksel okuryazarlık algıları açısından kızlardan daha yüksek sonuçlara sahip olmuştur. Her iki çalışmanın sonuçları, toplumsal cinsiyet rollerinin ve beklentilerinin, bireylerin fiziksel okuryazarlık algıları üzerinde önemli bir etkisi olabileceğini göstermektedir. Beden eğitimi derslerinin ve spor faaliyetlerinin her iki cinsiyet için de eşit derecede teşvik edici olması, bu alandaki cinsiyet ayrımını azaltabilir ve herkes için daha kapsayıcı bir fiziksel okuryazarlık seviyesine ulaşılmasına katkıda bulunabilir.

Hassani vd. (2023) tarafından yapılan çalışmada, Türkiye'deki çocuklar üzerinde fiziksel okuryazarlığın etkisi araştırılmıştır. Araştırma, belgesel tarama modelini kullanarak fiziksel okuryazarlığı; çocuklar ve fiziksel aktivite, motivasyon ve fiziksel aktivite, özgüven ve fiziksel aktivite ile fiziksel okuryazarlık ve çocuklar olmak üzere dört ana boyutta incelemiştir. Makalenin bulgularına göre, fiziksel okuryazarlık çocukların sosyal, bilişsel ve davranışsal becerilerinin yanı sıra sağlık ve dinçlikle ilgili temel becerilerini de geliştiren çok önemli bir faktördür. Fiziksel aktivitenin çocukluk döneminde alışkanlık haline getirilmesi ve bir yaşam tarzı olarak benimsenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Benzer şekilde; Cengiz (2023) de çalışmasında, lise öğrencilerinin fiziksel okuryazarlık düzeylerini incelemiştir. Çalışma sonucunda fiziksel okuryazarlık

düzeylerinde, spor yapma durumuna göre, spor yapanlar lehine anlamlı bir fark bulunmuştur. Her hafta düzenli olarak spor yapanlar arasında yapılan istatistiklere göre, egzersiz yapma gün sayısı arttıkça fiziksel okuryazarlık düzeyinin de arttığı bulunmuştur. Bu sonuçlar, gençlerin spor yapma durumunun sadece anlık fiziksel faydalar sağlamakla kalmayıp, aynı zamanda uzun vadede onların bilgi ve becerilerini de geliştirdiğini göstermektedir. Çalışma sonuçlarına göre düzenli fiziksel aktivite, gençlerin fiziksel okuryazarlık seviyelerini artırırken, bu becerilerin sadece bireysel faydalar sağlamakla kalmayıp, toplumsal entegrasyon ve genel yaşam kalitesine de katkıda bulunduğunu göstermektedir.

Hassani vd. (2020) gerçekleştirdiği çalışma, bu bulguları destekler niteliktedir. Otizm spektrum bozukluğu (OSB) olan çocuklar üzerinde uygulanan "Fiziksel Okuryazarlık Kazanabilirim" programı, bu çocukların sadece fiziksel becerilerini değil, aynı zamanda sosyal becerilerini ve topluma adaptasyonlarını da geliştirmekte etkili olmuştur. Çalışmalar, düzenli fiziksel aktivitenin, farklı yaş gruplarındaki bireylerin hem fiziksel hem de sosyal becerilerini geliştirmede önemli bir rol oynadığını göstermektedir. Bu nedenle, spor ve fiziksel aktivitelerin eğitim programlarına entegrasyonunun, bireylerin kapsamlı gelişimi için hayati önem taşıdığı sonucuna varılabilir.

Gelecek araştırmalarda, Türkiye’de özel ve devlet okullarındaki beden eğitimi öğrencileri ve öğretmenleri arasında fiziksel okuryazarlık açısından fark bulunup bulunmadığı incelenebilir. Ayrıca, beden eğitimi öğretmen adayları ile aktif görev yapmakta olan beden eğitimi öğretmenleri arasındaki farklılıkları, daha geniş bir örneklem, farklı ölçüm araçları veya farklı coğrafi bölgelerde inceleyen benzer çalışmalar gerçekleştirilebilir ve ilişkilerin bağlam veya kültürel faktörlerle nasıl etkilendiği incelenebilir. Nitel bir çalışma yürütülerek elde edilecek odak grup veya mülakat verileri ile fiziksel okuryazarlığa yönelik daha derinlemesine sonuçlara ulaşılabilir.

KAYNAKLAR

- Açak, M. (2005). *Beden Eğitimi Öğretmeninin El Kitabı (1. basım)*. Morpa Yayınları.
- Ağbuğa, B., & Aslan, Ş. (2010). *İlköğretim İçin Oyunlarla Beden Eğitimi (1. baskı)*. Nobel Akademik Yayıncılık.
- Akdoğan, S. (2009). *Beden Eğitimi Öğretmenlerinin İlköğretim Beden Eğitimi Dersi Yeni Öğretim Programı Hakkında (Yüksek lisans tezi)*. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Akgül, A., & Çevik, O. (2003). *İstatistiksel Analiz Teknikleri*. Emek Ofset.
- Akyol, A., Bilgiç, P., & Ersoy, G. (2008). *Fiziksel Aktivite, Beslenme ve Sağlıklı Yaşam*. Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü.
- Akyüz, Y. (2008). *Türk Eğitim Tarihi (M.Ö. 1000 - M.S. 2008) (12. basım)*. Pegem Akademi.
- Alagül, Ö., Gürsel, F., & Keske, G. (2012). *Dance Unit with Physical Literacy*. Procedia - Social and Behavioral Sciences, 1135-1140.
- Alıcıgöz, İ. (1979). *İlk ve Orta Dereceli Okullarda Öğretim*. İnkılap ve Aka Basımevi.
- Alpman, C. (1972). *Eğitimin Bütünlüğü İçinde Beden Eğitimi ve Çağlar Boyunca Gelişimi (1. baskı)*. Milli Eğitim Basımevi.
- Altun, M. (2016). *İlkokul Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersi Yeni Öğretim Programının Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleriyle Değerlendirilmesi: Kırşehir İli Örneği*. Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi.
- Altunışık, R., Coşkun, R., Bayraktaroğlu, S., & Yıldırım, E. (2005). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri SPSS Uygulamalı (4. baskı)*. Sakarya Kitabevi.
- Antoine, M. (2012). *Educators' Perceptions Of School Barriers To Physical Education And Physical Activity (Doktora tezi)*. Walden University.
- Aracı, H. (2006). *Öğretmenler ve Öğrenciler İçin Okullarda Beden Eğitimi (6. baskı)*. Nobel Yayın Dağıtım.
- Arlı, M., & Nazik, H.S. (2001). *Bilimsel Araştırmaya Giriş (1. baskı)*. Gazi Kitabevi.
- Arnett, J. (2017). *Examining the relationships among perceived competence, motor skill proficiency, and physical activity behaviour within the framework of physical literacy [Master's thesis]*. Nipissing University Faculty of Education.

- Arslan, M. (2015).** *Öğrenmenin Nörofizyolojisi Öğretimde Yeni Yaklaşımlar (1. baskı).* Anı Yayıncılık.
- Aslan, K., Aslan, N., & Cansever, B.A. (2012).** *Eğitim Bilimine Giriş (1. baskı).* Pegem Akademi Yayıncılık.
- Atasoy, M. (2008).** *Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Mesleki Sorunlarının Araştırılması ve Çözüm Önerileri (Kırşehir İli Örneği) [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi].* Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Aybek, B. (2007).** *Eleştirel Düşünmenin Öğretiminde Öğretmenin Rolü.* Bilim, Eğitim ve Düşünce Dergisi, 7(2).
- Aydoğan, H. (2011).** *Eğitimi Öğretmenlerinin, Meslekte Karşılaştıkları Problemlerin, Aldıkları Eğitim Yönünden, Okul Ve Fiziki Şartlar Çerçevesinde, Strese Neden Olma Boyutunun Demografik Özellikleri Açısından İncelenmesi.* 7. Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğrt. Kongresi, VAN/YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi Özel Sayısı, 1-8.
- Aytekin, S. (2022).** *İlkokul Programında Yer Alan Beden Eğitimi Ve Oyun Dersine İlişkin Öğretmen Görüşleri [Master's thesis].* Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Balanlı, O. F. (2023).** *Beden eğitimi dersinde öğrencilerin fiziksel aktivite düzeylerini artırmaya yönelik stratejiler: beden eğitimi öğretmenlerinin fiziksel aktivite ve algılanan fiziksel okuryazarlık düzeylerinin etkisi.*
- Baldwin, C.F. (2015).** *First-Year Physical Education Teachers' Experiences With Teaching African Refugee Students.* Sage Open, 5(1), 5.
- Baltacı, G. (2008).** *Çocuk Ve Spor (1. basım).* Klasmat Matbaacılık.
- Barroso, C.S., Gomez, C., Hoelscher, D.M., Kelder, S.H., & Murray, N.G. (2005).** *Self-Reported Barriers To Quality Physical Education By Physical Education Specialists In Texas.* The Journal Of School Health, 75(8), 313.
- Basch, C.E. (2011).** *Healthier students are better learners: A missing link in school reforms to close the achievement gap.* Journal of School Health, p: 593-598.
- Basoglu, U. D. (2018).** *The Importance of Physical Literacy for Physical Education and Recreation.* Journal of Education and Training Studies, 6(4), 139-142.
- Bek, N. (2008).** *Fiziksel Aktivite Ve Sağlığımız (1. basım).* Klasmat Matbaacılık.
- Berens, E. M., Vogt, D., Messer, M., & Hurrelmann, K. (2016).** *Health Literacy among Different Age Groups in Germany: Results of a Cross-Sectional Survey.* BMC Public Health.
- Booth, M., Okely, A.D., Denney, W.E., Hardy, L., Yang, B., & Dobbins, T. (2004).** *NSW Schools Physical Activity And Nutrition Survey (SPANS) 2004-Summary Report.* NSW Department Of Health.
- Boyle, S.E., Jones, G.L., & Walters, S.J. (2008).** *Physical Activity Among Adolescents And Barriers To Delivering Physical Education In Cornwall And Lancashire, UK: A Qualitative Study Of Heads Of PE And Heads Of Schools.* BMC Public Health, 8(1), 273.

- Bozdemir, R., Kaya, M., & Demir, O. (2015).** *Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi ve Spor Dersinde Karşılaştıkları Problemler (Tokat İli Örneği).* Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 3(5), 221-234.
- Bozkuş, T., Türkmen, M., Kul, M., Özkan, A., Öz, Ü., & Cengiz, C. (2014).** *Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'nda Öğrenim Gören Öğrencilerin Fiziksel Aktivite Düzeyleri İle Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışlarının Belirlenmesi ve İlişkilendirilmesi.* International Journal Of Science Culture And Sport, 1(3), 49-65.
- Budde, H., Voelcker-Rehage, C., Pietrabyk-Kendziorra, S., Ribeiro, P., & Tidow, G. (2008).** *Acute Coordinative Exercise Improves Attentional Performance In Adolescents.* Neuroscience Letters, 441(2), 219–223.
- Bulut, S. (2013).** *Sağlıkta Sosyal Bir Belirleyici; Fiziksel Aktivite.* Turkish Bulletin Of Hygiene and Experimental Biology/Türk Hijyen Ve Deneysel Biyoloji, 70(4).
- Büyüköztürk, Ş. (2009).** *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı: Faktör Analizi: Temel Kavramlar Ve Ölçek Geliştirmede Kullanımı.*
- Büyüköztürk, Ş. (2017).** *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı: Faktör Analizi: Temel Kavramlar Ve Ölçek Geliştirmede Kullanımı.*
- Cengiz, C. (2023).** An Examination of Physical Literacy of High School Students. *Education*, 11(2), 83-91.
- Chan, W.K., Sum, K.W.R., & Lau, K.O. (2006).** *Barriers to the implementation of Physical Education (PE) assessment in Hong Kong.* The International Journal of Learning, 13(4), 165-170.
- Cothran, D., Kulinna, P., & Garn, A. (2010).** *Classroom Teachers and Physical Activity Integration.* Teaching and Teacher Education, 1381-1388.
- Creswell, J.W. (2016).** *Araştırma Deseni: Nitel, nicel ve karma yöntem yaklaşımları (2. baskı).* Eğiten Kitap.
- Çelen, F.K., Çelik, A., & Seferoğlu, S. (2011).** *Türk eğitim sistemi ve PISA sonuçları.* Akademik Bilişim, 2(4), 1-9.
- Çetin, N. (2013).** *Toplum Sağlığı İçin Nerede, Niçin, Nasıl Spor Yapılır? (2. baskı).* Turna Yayınları.
- Çeviker, A. P. (2023)** Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi ve Oyun Dersine Yönelik Fiziksel Okuryazarlık Algıları. *21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum*, 12(35), 493-506.
- Çokluk, Ö., Şekercioğlu, G., & Büyüköztürk, Ş. (2012).** *Sosyal Bilimler İçin Çok Değişkenli İstatistik: SPSS ve Lisrel Uygulamaları.* Pegem Akademi.
- Çöker, H. (1991).** *Ankara İlkokullarında Beden Eğitimi Derslerinin Etkinliğinin Değerlendirilmesi [Yayımlanmamış doktora tezi].* Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Dağdelen, O., & Österelioğlu, İ. (2015).** *İlkokullardaki Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinin Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi.* Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 19, 97-128.

- Daughtrey, G., & Woods, J. B. (2000).** *Physical education and intramural.* Philadelphian Sunders.
- Davies, B., Nambiar, N., Hemphill, C., Devietti, E., Massengale, A., & Mccredie, P. (2015).** *Intrinsic Motivation In Physical Education.* Journal Of Physical Education, Recreation & Dance, 86(8), 8-13.
- Demirhan, G. (2006).** *Spor Eğitiminin Temelleri.* Spor Yayınevi ve Kitabevi-Bağırhan Yayınevi.
- Durden-Myers, E., & Keegan, S. (2019).** *Physical Literacy and Teacher Professional Development.* Journal of Physical Education, 30-35.
- Edwards, L., Bryant, A., Morgan, K., & Cooper, S.-M. (2019).** *A Professional Development Programme to Enhance Primary School Teachers' Knowledge and Operationalisation of Physical Literacy.* Journal of Teaching in Physical Education, 126-135.
- Flemons, M., Diffey, F., & Cunliffe, D. (2018).** *The Role of PETE in Developing and Sustaining Physical Literacy Informed Practitioners.* Journal of Teaching in Physical Education, 299-307.
- Gu, X., Chen, S., & Zhang, X. (2018).** *Physical Literacy at the Start Line: Young Children's Motor Competence, Fitness, Physical Activity, and Fitness Knowledge.* Journal of Teaching in Physical Education, 1-29.
- Guthold, R., Gretchen, A. S., Leanne, M. R., & Fiona, C. B. (2020).** *Global trends in insufficient physical activity among adolescents: A pooled analysis of 298 population-based surveys with 1.6 million participants.* The Lancet Child & Adolescent Health, 23-35.
- Gülpek, U. (2020).** *Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin ve öğretmen adaylarının program okuryazarlık ve beden eğitimi öğretim yeterliliği düzeylerinin incelenmesi* (Doctoral dissertation, Bursa Uludag University (Turkey)).
- Hassani, F., Irmak, Ö., & Bal, M. (2023).** Türkiye'de Çocuklar ve Fiziksel Okuryazarlık. *Sağlık ve Spor Bilimleri Dergisi*, 6(1), 11-20.
- Hassani, F., Sheikh, M., & Shahrbanian, S. (2022).** The physical literacy and children with autism. *Early Child Development and Care*, 192(3), 470-480.
- İnce, L., & Demirhan, G. (2011).** *Integration of health and active living perspective in a skill-oriented physical education curriculum: A report from Turkey.* Healthy Active Lifestyle and Physical Education.
- Karasar, N. (2005).** *Bilimsel Araştırma Yöntemi.* Nobel Yayın Dağıtım.
- Longmuir, P. E., Charles, B., Meghann, L., Yan, Y., Elena, B., Weimo, Z., & Mark, S. (2015).** *The Canadian assessment of physical literacy: Methods for children in grades 4 to 6 (8 to 12 years).* BMC Public Health, 15-21.
- Mandigo, J., Francis, N., Lodewyk, K., & Lopez, R. (2009).** *Physical literacy for educators.* Physical Education and Health Journal, 27-30.
- Ming-Hiu, L., Sum, R. K. W., Sit, C. H. P., Wong, S. H. S., & Ha, A. S. (2020).** Associations between perceived and actual physical literacy level in Chinese primary school children. *BMC Public Health*, 20, 207.

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği. (2008). *Avrupa’da Fiziksel Aktivite ve Sağlık: Eyleme Geçirecek Kanıtlar.*

Wilkie, B., Santana Cáceres, P. J., Marchena, J. M., & Jordan, A. (2023). Is the development of physical literacy ubiquitous in high-quality physical education?. *European Physical Education Review*, 30(1), 36-50.

Ek-3: Algılanan Beden Okur-Yazarlığı Ölçeği

ALGILANAN BEDEN OKURYAZARLIĞI ÖLÇEĞİ

	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Ne katılıyorum ne de katılmıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
Kendilik hissi-Kendine güven					
1- Yeterli temel hareket becerilerine sahibimdir.	1	2	3	4	5
2- Öğrenilmiş motor becerileri diğer fiziksel aktivitelerde uygulayabilirim.	1	2	3	4	5
3- Beden eğitimi konusundaki bilgilerimi uzun dönemde uygulayabilirim.	1	2	3	4	5
4- Fiziksel uygunluk (fitness) için öz yönetim becerilerine sahibimdir.	1	2	3	4	5
Bilgi ve Anlayış					
5- Spor yapmayı yaşam boyu sürecek bir alışkanlık haline getirebilirim.	1	2	3	4	5
6- Yaşam boyu spor anlayışına sahibim.	1	2	3	4	5
7- Daha sağlıklı olmak için spor yapmaya istekliyimdir.	1	2	3	4	5
İletişim					
8- Güçlü iletişim becerilerine sahibimdir.	1	2	3	4	5
9- Güçlü sosyal becerilere sahibimdir.	1	2	3	4	5

Atıf Bilgisi:

Munusturlar, S., & Yıldizer, G. Beden Eğitimi Öğretmenleri için Algılanan Beden Okuryazarlığı Ölçeği'nin Faktör Yapısının Türkiye Örnekleme Yönelik Sınanması. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (H. U. Journal of Education) 35 (1): 200-209 [2020] doi: 10.16986/HUJE.2019049146

ÖZGEÇMİŞ

Hatice Büşra ERDEM

ÖĞRENİM DURUMU:

- Lisans: 2012, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği
- Yüksek Lisans: 2024, İstanbul Gedik Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri(Tezli)

İŞ DENEYİMİ/STAJ

- Kahramanmaraş Arsan Center/ Yüzme Antrenörü/ Eylül 2010 - Haziran 2013
- 2013-2017 yılları arası İstanbul'da çeşitli kulüp ve okullarda yüzme antrenörlüğü ve bireysel hakem ve antrenörlük kurs eğitimleri
- MEB Beden Eğitimi Öğretmeni/ Ekim 2019 – Halen